

MTI.

Kiadvány a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon: 180 400, 259 590

A szerkesztésért és kiadásért a vezetőigazgató felel.

mti belső hírek

1962. május 4.

bb 1. kilenc ibusz-különvonat májusban - megkezdődnek a nagykirándulások is

i tz/gk vm vg

1962. május 4.

májusban az ibusz kilenc hétfői különvonatot indít budapestről az ország legszebb vidékeire.

6-án egerbe és zebegénybe, 13-án mátrafüredre és bánkna, 19-20-án pécsre, 20-án porva-csesznekre és esztergomra, 27-én pedig miskolcra és dunaalmásra viszik a különvonatok a fővárosi turistákat.

május 19-én és 26-án pedig kellő számú jelentkező esetén különhajóval Leányfalura rendeznek kirándulást./mti/

bb 2. megkezdődtek a jelentkezések a külkereskedelmi levelező-képző iskolába

i sz/rné vm vg

1962. május 4.

a kétéves külkereskedelmi levelezőképző iskolába május elején megkezdődtek a jelentkezések. 1962 június 30-ig jelentkezhetnek az - egyetemi felvételi kérelemtől függetlenül - az érettségizett lányok / korhatár 30 év/. az iskolán csak nappali tagozat van, kollégiumi elhelyezésre nincs lehetőség. a jelentkezési lapok külkereskedelmi levelezőképző iskola budapest, hetedik kerület wesselényi u 38. alatt szerezhetők be. telefonon a 421-984 számon lehet érdeklődni. a pályázóknak augusztusban két nyelvből - orosz, német, angol vagy francia - felvételi vizsgát kell tenni. az iskolán a hallgatók két nyelvet, gyors-gépirást és külkereskedelmi levelező munkához szükséges szaktudást sajátítanak el. az iskola eredményes elvégzése után a külkereskedelmi minisztérium a tanulókat a külkereskedelmi vállalatoknál elhelyezi./mti/

bb 3. mozgó fodrászatok a vasi falvakban

vid te vm ki

1962. május 4.

a vas megyei kisipari szövetkezetek egyre több szolgáltatással segítik a falusi lakosságot. már a megye egész területén megszervezték a cipő-és ruhajavítást. jelenleg 11 faluban működik és újabb tíz helyen szerveznek fodrász ktsz részleget. ezenkívül mozgó fodrászatokat létesítenek a földművelésszövetkezetekkel közösen. a hét bizonyos napján - pontos „menetrend„ szerint - a falvakba érkezik a gépkocsira szerelt fodrászüzlet és egész nap a helybeliek rendelkezésére áll. a fényképész szövetkezet már megindította mozgó részlegét./mti/

bb 4. új parkok, gazdagodó játékterek a 11. kerületben

i lv/tr szb sr

1962. május 4.

a 11. kerületben társadalmi munkában csinósítják az utcákat, tereket és számos helyen új parkokat, „épitenek”, a bocsaki ut, a karolinaút és a nagyszöllős utca által határolt területen egyengetik a terepet, fűvesítenek, virágokat és díszbokrokat ültetnek. ezen a helyen júniusban új pihenőpark fogadja a környék lakóit. a villányi uti lakótelepen is befejezéshez közeledik az új házak környékének rendezése.

ebben az évben már nemcsak a kerület központjában, hanem a peremrészekben is megkezdik a terek „beültetését”, fákkal, virágokkal. rövidesen virágok díszítik majd többek között a bornemissz teret, a kilátó teret, valamint a mezőkövesd uti iskola előtti részt is.

a kerületi tanács gondoskodásából az elkövetkező hetekben a sétányokra és a gyermekjátéktérre 150 új pad, illetve 25 hinta kerül. /mti/

-. -

bb 5. egy kérdés, néhány felelet - mind dolgoznak a 2. rövidfilm-szemle díjainak nyertesei?

i di/gk szb sr

1962. május 4.

az mti munkatársa megkérdezte a budapest és a pannonia film-studió néhány kitüntetett rendezőjét: min dolgoznak, mire készülnek. a válaszok:

kolonits ilona új filmjében budapest hidjait akarja bemutatni. a díjnyertes rendező ellesett epizódokból, a hétköznapok forgatásából szeretné összeállítani filmjének képsorait úgy, hogy azok tükrözzék a pestet budával összekötő hidak jellegzetességeit.

korompai márton népszerű-tudományos rövidfilm forgatására készül, amelyben a faji megkülönböztetés lovagjainak különböző elméleteivel kíván vitatkozni.

kollányi ágoston az anyag szerkezetének titkait mutatja majd be új alkotásában.

lakatos vince a repülés technikai vonatkozásait választotta új filmje témájául. azt ábrázolja majd, hogyan vigyáz a technika a repülőgépen utazó emberre, s a gépek alkalmazása hogyan nyit új távlatokat a repülés előtt.

a pannonia filmstúdióban csermák tiber macskakaland címmel, macskássy gyula peti és a gépkutya címmel készít rajzfilmet a gyerekeknek. /mti/

-. -

- 2 -

bb 6. külföldi vendégművészek az operaházban és az erkel színházban

i fe/gk/ny/ur

1962. május 4.

májusban ismét több neves vendégművész lép fel az operaházban és az erkel színház színpadán. cristiane castelli, a párizsi nagyopera szopránművésze május 26-án az operaházban a bonémélet mimi szerepében mutatkozik be, majd 30-án az erkel színházban a tocca főszerepét énekli. az olasz származású művész 19 éves korában nyerte el a párizsi konzervatórium operadíját és az eziric-díjat. sok sikert aratott a világ különböző operaszínpadain.

ligeti dező, a magyar származású amerikai operacénekes május 27-én délelőtt az erkel színházban, a tanháuserben az ógróf szerepét, 31-én pedig az operaházban a tristan és izolda-marke királyát énekli. a vendégművész nevéhez fűződik a kékszakállú herceg várának első amerikai előadása.

ismét hazánkba látogat határozó lástó, az amerikában élő magyar karmester. május 27-én a tristant, 29-én a turandotot vezényli az operaházban. a hazai közönség a vendégkarmestert, ez év tavaszán, budapesti vendégszereplése alkalmából ismer-te meg. /mti/

bb 7. megkezdődött az őz vadászat a baranyai erdőkben

vid i/gy/ká

1962. május 4.

a baranyai erdőkben megkezdődött az erdők legnagyobb tavaszi eseménye: az őz vadászat. a tavaszi vadászati időszak a szakemberek megállapították, hogy a hosszú tél nem okozott számottevő kárt az értékes őz állományban. baranya megye állami gazdaságaiiban, rezervátumaiban és a vadásztársaságok területein jelenteg mintegy 5 000 őz él. az őzlesen külföldi vadászok is részt vesznek. a sátorhelybótyi állami gazdaságban, a megye legnagyobb vadgazdaságába, már meg is érkezett két nyugatnémet vadász. /mti/

8.05

- 3 -

Dr. B. Kőrösi vizsgálta Bagdadban a magyar „guruló vizmű”,
amely berendezés vándoroltatásával öt-hat iraki falu ivóvízellátásáról gondoskodhatnak a tigris folyó mentén

1 ms/tr/gy/vg

1962. május 4.

nonrégiben tértek vissza Bagdadból a magyar szakemberek,
akik gépkocsira szerelt különleges víztisztító berendezést
vitattak be a tigris folyó mentén. a „guruló vizművel”,
alföldi györgy, az országos vízügyi főigazgatóság főmérnöke,
Piszáros Pál, a szolnoki vízmű főmérnöke és Cseri János vegyész-
mérnök szerkesztette meg. az új berendezés kitűnőre vizsgázott,
a határozat iraki bemutatón.

a mozgó vizmű a dunánál, sőt a tiszánál sokszorta hordas-
lékosabb tigris folyó vizét is kifogástalanul megtisztította.
nemcsak a vízben lebegő milliárdnyi finom homokszemcsét és isza-
pos anyagot szűrte meg, hanem a fertőző baktériumokat is el-
pusztította, ártalmatlanná tette. a berendezés három hétig
minden nap nyolc-tíz órán át működött, s a tigris folyóból,
öntözőcsatornából, vagy vizgyűjtő medencéből egyaránt jó minő-
ségű ivóvizet adott. rendkívül sok érdeklődő kereste fel a be-
mutatót, s az arab, és angol nyelvű napilapok terjedelmes cikkek-
ben méltatták a magyar gép előnyeit. pákozdi györgy, a nikex
nehézipari külkereskedelmi vállalat dolgozója, a magyar küldött-
ség vezetője vendégekönnyvet vezetett a látogatóknál, neves iraki
és külföldi szakemberek, államférfiak elismerő véleménye
található meg a sok bejegyzés között. különösen megragadta
figyelmüket, hogy rendkívül gyorsan, alig fél óra alatt felállít-
ható és üzembehelyezhető a vizmű. nagy előnyének tartották, hogy
a kocsikba felszerelt áramfejlesztő nemcsak a szivattyú motorjá-
nak, hanem még világítás részére is ad áramot. a látogatók
elmondották, hogy egy ilyen guruló vizmű vándoroltatásával
a tigris folyó mentén 5-6 falut lehetne ellátni ivóvízzel,
mert a berendezés naponta másfél hétre elegendő adagot tudja
megtölteni a községek tárolómedencéit.

a nagyszerű bemutatón alapján most már megkezdődtek a
tárgyalások a magyar guruló vizművek szállításáról, s előre-
látóan még az idén elküldik Bagdadba az első berendezést.
/mti/

8.10

- 4 -

bb. 9. 1. István alapította az első kórházat - volt-e lepra-
kórház László király idejében

1 ms/gk/gy/sr

1962. május 4.

Palla Ákos, az országos orvostörténeti könyvtár igazgatója
évek óta kutatja a honfoglalástól a mohácsi vészig terjedő
korszak egészségügyi történetét. kutatási többek között világot
vetnek a magyar kórházügy kezdeteire is. az első magyar kór-
házat a vashegyi, mai nevén pécsváradi bencés apátság alapító
levelének tanúsága szerint még 1015 előtt az első magyar király,
1. István alapította. István az apátság mellé kórházat -
xenodochiumot- és fürdőt építtetett és az alapító levelében a
kolostor személyzetéről rendelkezve többek között meghagyta,
hogy a betegek számára három kórházszolgát, a gyengélkedők
ellátására négy szolgát, a fürdő fűtésére, tisztítására, stb.
hat szolgát kell tartani. az alapító levelet 1403-ban 9.
Bonifác pápa megerősítette és úgy intézkedett, hogy a személy-
zet létszámát nem szabad csökkenteni.

ez volt az első, oklevelekkel bizonyítható magyar kórház-
alapítás. feltehető, hogy később más királyok vagy maga István
is alapítottak még kórházakat a bencések és más szerzetesren-
dek kezelésében. ezt valószínűvé teszi, hogy István király kül-
földön, Rómában és Ravennában is alapított kórházat. ezek a
kórházak az akkor Európaszerte divó szokás szerint és az orvos-
tudomány akkori állapotának megfelelően inkább menedékhelyek
voltak, ahol a beteg papok és vándorok húzódtak meg és valők
foglalkozó szerzetesek igyekeztek enyhíteni sorsukat.

a középkor félelmetes járványa, a lepra már a honfoglalás
követő időkben ismeretes volt Magyarországon. a királyok nem
is nézték jó szemmel a keresztieshadak átvonulását, mert -
joggal - félték a betegség behurcolásától. a magyar orvos-
történelemben sokáig tartotta magát az a téves nézet, hogy
László király idejében már leprakórház működött az országban.
a tévedés onnan ered, hogy a király küldöttei - egy 1083-ból
származó oklevél szerint - a veszprémi püspökség és káptalan
közötti birtokperben a két terület közötti határ egyik pontja-
ként az ugynevezett puteus leprosumot, vagyis a leprások
kutját jelölték meg, amely abban az időben nyilván ismert
hely lehetett. rossz fordítással és erőltetett magyarázattal
ezt a kifejezést leprakórháznak értelmezték. Palla Ákos kutatásai
tisztázták, hogy erről szó sem lehet, ellenben minden való-
színűség szerint a séd völgyében, veszprém közelében lehetett
egy elkülönítő telep, bővízü kuttal, amelyet később aranyoskut-
nak neveztek.

a magyar egészségügy kezdeteit feltáró oklevelek és em-
lékek arról tanuskodnak, hogy az Európában megtelepedő magyar-
ság gyorsan elérte a kor színvonalát egészségügyi téren is.
/mti/

8.18

- 5 -

bb. 10. jelentősen megnőtt a társadalom részvétele az alkoholi-
mus elleni küzdelemben - az országos társadalmi bizottság után
rövidesen megalakulnak a megyei bizottságok is - a szot elnöksége
meghatározta a szakszervezetek feladatait.

1 ms/gg/gy/sr

1962. május 4.

az alkoholizmus elleni küzdelemben már néhány éve figyelem-
reméltó társadalmi kezdeményezések történtek. békéscsabán a
vöröskereszt kezdeményezésére alakult társadalmi bizottság
munkáját több mint száz gyógyult, volt alkoholista segítette,
akik a megrögzött alkoholisták százait beszéltek rá elvonó-
kúrára és mentették meg családjuknak, a társadalomnak, hason-
lóképpen megmozdult a társadalom ózdon és szolnok megyében is.
komárom, fejér és tolna megyében a megyei pártbizottság állt
a társadalmi mozgalom élére.

a minisztertanács ismeretes határozata az alkoholizmus
leküzdéséről rámutatott, hogy ez a munka lényegesen eredmé-
nyesebb, ha a társadalmi szervezetek egyeztetik tevékenységüket.
röviddel a határozat után megalakult az alkoholizmus elleni
küzdelem országos társadalmi bizottsága, a népfront, a szak-
szervezetek, a vöröskereszt, a nőtanács, a kisz, a tit és
más társadalmi szervezetek, valamint az érdekelt minisztéri-
umok és főhatóságok képviselőiből. a bizottság munkáját a
vöröskereszt főtitkára fogja össze. a megalakuló ülésen össze-
gezték a munka alapelveit. eszerint nem a teljes absztinencia
a cél, hanem a túlzott alkoholfogyasztás leküzdése. minthogy
az alkoholizmus elleni küzdelem sokrétű, az élet számos terüle-
tét érintő feladat, az országos bizottság egészségügyi-tudományos,
propaganda, jogi és gazdasági munkacsoportot alakított, amelyek
már ki is dolgozták programjukat, a közeljövőben megalakit-
ják a fővárosi, illetve megyei társadalmi bizottságokat is.

a társadalmi mozgalom megélénkülését jelzi, hogy május
végén kétnapos ankétot tartanak az alkoholizmusról a semmelweis
teremben. az ankétot az orvos-egészségügyi dolgozók szakszer-
vezetének pavlov ideg-elme szakcsoportja, a szervezési szakcsoport
és a magyar higiénikusok társasága rendezi. számos neves ideg-
gyógyász tart előadást az alkoholizmusról. az ankét munkájába
a vöröskereszt is bekapcsolódik, a társadalmi szervek szerepéről
szóló előadással. a másik jelentős esemény, hogy nagyobb lét-
számu magyar küldöttség vesz részt a június 11-én kezdődő
varsói nyári nemzetközi továbbképző tanfolyamon, amelynek részt-
vevői nemzetközi viszonylatban is elismert szaktekintélyek elő-
adásai nyomán megvitatják az alkoholizmus gyógyításával és meg-
előzésével, az ifjúság megmentésével kapcsolatos kérdéseket, az
alkoholizmus jogi és üzemi problémáit, stb.
/folyt. köv./

8.25

- 6. -

bb. 10. / jelentősen megnőtt... 1. folyt./ gy

a szakszervezeti mozgalom is erőteljesen bekapcsolódik
a túlzott alkoholfogyasztás elleni küzdelemben. a szot elnöksége
meghatározta a szakszervezetek tennivalóit az alkoholizmus meg-
előzésében és a szesz áldozatainak megmentésében. a szakszer-
zetek a rendelkezésükre álló változatos eszközökkel - felvilágo-
sító előadások, munkás- és sportakadémiák, filmvetítések, ki-
állítások, plakátok, üzemi és szakszervezeti sajtó, stb. -
hívják fel a dolgozók figyelmét, milyen káros hatást gyakorol
a rendszeres és mértéktelen alkoholfogyasztás az egészségre, és
mennyire fokozza a baleseti veszélyt. az üzemi orvosok csoportos
beszélgetéseken ismertetik a dolgozókkal a túlzott alkohol-
fogyasztás következményeit.

nagyon fontos, hogy a szakszervezetek segítsék elő a dol-
gozók szabadidejének helyes, kulturált felhasználását. nagyon
fontosnak tartja az elnökség, hogy kellő egészségügyi felvilá-
gosítással megóvják a fiatalokat az alkoholizmustól. a megelőző
munkában számítanak a gyógyult alkoholisták segítségére is,
akik a tapasztalat szerint a legjobb harcosai a mértéktelen
alkoholfogyasztás elleni küzdelemnek. az elnökség a szakszer-
vezetek feladatává teszi, hívják fel az alkohol rabjainak
figyelmét, hogy az alkoholizmus gyógyítható. tartsák szemmel
az alkoholistákat az elvonókúra alatt is és gondoskodjanak
arról, hogy a munkahely légköre, a barátok, ivócimborák ne
jelentsenek újabb csábítást a kigyógyult alkoholistáknak.
segítsék elő, hogy mihamarább újra, megbecsült emberként illesz-
kedhessenek be a munkába, a családba a közösségbe. olyan esetek-
ben pedig, amikor az alkoholizmus a családot anyagi romlásba
dönti, beszéljék rá a dolgozót, hogy önként engedményezze bérét,
vagy legalább egy részét családjának.

végül elhatározták, hogy pályázatot irnak ki a túlzott
alkoholfogyasztás elleni küzdelmet szolgáló fényképekre,
javasolják hasonló témájú játékfilm forgatókönyvének elkészí-
tését, műsorok összeállítását. a szot elnöksége helyesnek tart-
ja és javasolja, hogy ahol erre a feltételek megvannak, vezessék
be az üzemi elvonó rendeléseket, továbbá lássák el a nagyobb
üzemeket olyan műszerekkel, amelyekkel lehet próbára utján könnyen
és gyorsan meg lehet állapítani az alkoholfogyasztás szerepét
a balesetekben. /mti/

8.30

- 7 -

bb. 11. új kezdeményezés a kereskedelemben a boltok rendbentartásá-
sára - a belkereskedelmi miniszter utasítására negyvenezer
forint jutalmat kapnak a boltjaikat legjobban rendben tartó
vállalatok

i 16/n/gy/vg

1962. május 4.

a belkereskedelmi miniszter utasítást adott ki a kereske-
delmi egységek, áruházak, boltok és vendéglátó helyiségek rend-
bentartásának fokozására, az utasításról komlósi József, a
belkereskedelmi minisztérium kereskedelemszervezési és technikai
főosztályának osztályvezetője a következő tájékoztatást adta:

- évente sokmillió forintot fordít kormányzatunk a keres-
kedelem és a vendéglátóhálózat korszerűsítésére. számos modern,
kulturált üzlet épült, a szép üzletek örömet szereznek a vásár-
lóknak és a legtöbb kereskedelmi dolgozónak egyaránt, mégsem
mondható egyértelműen, hogy a kereskedelem mintegy 200 000 dol-
gozója egyformán magának érezné a boltokat, úgy vigyázna rá,
mint a sajátjára. sok üzlet belső rendje és külső képe nem meg-
felelő. elhanyagoltak, kopottak a berendezési és felszerelési
tárgyak, eltűrik a piszkos, megsérült végtáblákat és a városképet
is rontó tönkrement portálokat. a kirakatok egy része elhanya-
golt, a bemutatott áruk porosak s még a kirakati üvegek lemo-
sását is sokhelyütt elhanyagolják. minden bizonnyal a vásárlók
szemét is bántja, ha egy szép új üzletben, mint pl. a nemrég
átadott mártírok utjai modern ruházati áruházban „sajtcédulán”,
közlük az áruház nyitvatartási rendjét, vagy azt, hogy az egyik
bejárat csak a bolti dolgozóké, ugyancsak visszataszító, le-
rontja a bolt értékét, ha a frissen festett szép falra gombos-
tüvel, vagy rajzszerűen tűznek fel plakátokat, a vásárlókat
érdeklő közleményeket, többszáz ezer, vagy millió forintos bé-
ruházás költségvetését nem befolyásolná egy izlésesen festett
20 forintos üvegtábla, vagy egy 40-50 forintos szép keret.
a vállalatoknál, különben is működik dekorációs részleg, rend-
kívül rossz hatást tesz a vásárlókra az is, ha a kirakatokban
poros, napszitta árut látnak, csupán azért, mert még nem érkezett
el a kirakatrendezésre beütemezett idő.

/folyt. köv./

8.40

- 8 -

bb. 11. /új kezdeményezések... 1. folyt./ gy

- a belkereskedelmi miniszter utasítása most kötelességé-
vé teszi a kereskedelmi vállalatoknak, hogy többet törődjenek
a boltok és a vendéglátó helyek külső és belső rendjével, tisztán,
csinosan tartásával. az utasítás szerint törekedni kell arra,
hogy a vállalatok terven felül saját erőforrásaikból minél
több ilyen feladatot végezzenek el. támogassák a dolgozóknak
minden erre irányuló kezdeményezését. követendő példa a soproni
vendéglátó vállalat egyes üzleteinek, például a deák kisvendég-
lő dolgozóinak kezdeményezése, akik rendes munkájukon felül, de
igen helyesen munkaidőben, túlmunka nélkül elvégzik a kirakatok
rendszeres portalanítását, a portálok rendbentartását a szokásos
tisztítási időszakok között, az áruk minél tetszetősebb és cél-
szerűbb kirakását, az ilyen feladatokat felosztották egymás
között és mindenki felelős saját területének rendjéért.

- a boltok csinosítására indult mozgalom eredményeit éven-
ként egyszer értékelik és a belkereskedelmi miniszter 40 000
forinttal jutalmazza a legjobb eredményt elérő vállalatok veze-
tőit és dolgozóit, ezenkívül 200 000 forint értékű új berende-
zési tárgyat is kapnak, a jutalmazott vállalatok egyúttal
miniszteri dicsőretnben is részesülnek. /mti/

bb. 16. a duna magyar szakaszára is egységes halászati szabály-
zatot dolgoznak ki

i cs/1/gy/ká

1962. május 4.

a duna halászati hasznosítására szerződött államok képviselői
szófiában tartották negyedik vegyes bizottsági ülésüket,
amelynek napirendjén szerepelt többek között a halászati tilalmi
idők, s a halászati szabályok egységesítése. az érdekelt
országok küldöttel a következő ülésig terjedő időszakra pékh
gyulát, a földművelésügyi minisztérium országos halászati fő-
felügyelőjét választották a vegyesbizottság elnökéül. a ha-
tározat szerint a következő ülést budapesten rendezik 1963.
áprilisában. ezen az ülésen a vegyesbizottság a duna középső
szakaszára, az ugynevezett pannon-médencére is egységes halá-
szati szabályzatot dolgoz ki, illetve léptet életbe, a vegyes-
bizottság budapesti ülésén valószínűleg már csehszlovákia is
csatlakozik az egyezményhez, s így a duna egész középső és
alsó szakaszán azonos intézkedésekkel védik, fejlesztik
majd a halállományt, s gondoskodnak a dunai halászok érdekvédelmé-
ről. /mti/

8.45

- 9 -

bb. 12. százhusz személyes turista szálló épül a salgói vár aljában

vid n/gy/sr

1962. május 4.

féléve vizsgálták nógrád megye országgyűlési képviselői a megye idegenforgalmi helyzetét. alig két hónappal később megalakult salgótarjánban a megyei tanács idegenforgalmi hivatala, amely már százával jegyzi elő a tanulmányi és hétvégi kirándulásra nógrádba kíváncsozó turistákat.

turista táborokat szerveznek a festői tájjal körülvett salgói és somosi vár környékén is. a két szomszéd vár közül a somosi vár a baráti csehszlovák szocialista köztársaság területén van. a jószomszédi kapcsolatok eredményeként a csehszlovák hatóságok az idén is több esetben megnyitják majd a határt a somosi várat látogató turisták számára. a vár aljában már májusban megnyitják a múlt évben épített strandfürdőt, amely az ország legmagasabban fekvő fürdő medencéje.

épül a somoskői százhusz személyes turista szálló is. ez a salgói és somosi vártól néhány percnyi gyalogjárásra eső és gyönyörű hegyaljai erdőszélen épülő turistaszálló szépen berendezett szobákkal, társalgóval és fürdővel várja május végétől a hazai és külföldi turistákat. a szállót régi épületből alakítják át több, mint félmillió költségen, berendezésére külön háromszázötvenezer forintot fordítottak. a turistaszálló mellett nyári kisvendéglő és modern üzletház is épül. /mti/

..

bb. 14. harminc zöldborsócséplőgép készült az idén exportra miskolcon

vid te/gy/ki

1962. május 4.

a miskolci mezőgazdasági gépjavitó vállalatnál két éve kezdték meg a zöldborsócséplőgépek gyártását exportra. a gépek beváltak és az idén a tavalyinak több mint kétszeresére, 117 gép elkészítésére kaptak rendelést a külkereskedelemtől. az üzem dolgozói május végéig ötven gép gyártását vállalták. jó munkájuk eredményeként harminc máris átadtak a külkereskedelmi szerveknek, s úgy határoztak, hogy a májusban esedékes husz helyett harminc gépet készítenek el. /mti/

..

9.25

- 10 -

Zseli

bb. 13. négy hónap alatt egymillió forinttal csökkentették az acélötvöző fémek gyártási költségét zagyvarónán.

vid te/gy/ki

1962. május 4.

az idén a nagy elektromos kemencék termelékenységének további növelésén kívül elsősorban az acélötvöző fémek gyártási költségeinek csökkentését határozták meg az éves munkaverseny legfőbb céljaként a zagyvarónai magyar vasötvözőgyár olvasztóirai és műszaki vezetői. a termelékenységről még nincsenek pontos adatok, a gyártási költség alakulása azonban már ismeretes a gyárban. ezek szerint az év első négy hónapjában egymillió forinttal csökkentették az acélötvöző fémek: a különböző minőségű ferroszilíciumok gyártási költségét. jóllehet a nagy elektromos kemencék olvasztóirai teljesítették négy hónapra esedékes gyártási tervüket, mégis csaknem félmillió kilowattóra villamosenergiával kevesebbet használtak fel a tervezettnél. az elektromos kemencék üzemeltetéséhez nélkülözhetetlen elektródákból is tizenkét tonnát takarítottak meg, összesen 120 000 forint értékben. a gyár műszaki vezetői és dolgozói egyik legnagyobb eredménynek tartják, hogy az év első négy hónapjában egyetlen üzemzavar sem akadályozta a termelést. /mti/

..

bb. 18. talajjegyengető gép kísérleti példányai készültek el mosonmagyaróváron

vid te/gy/ki

1962. május 4.

nagyméretű, 12 méter hosszú, 2.2 méter munkaszélességű talajjegyengető gép két kísérleti példánya készült el a mosonmagyaróvári mezőgazdasági gépgyárban. a belorusz vagy más hasonló traktorral vontatható gépet a mezőgépfeljesztő intézetben tervezték. a gép a megmunkált talajt tolólemezzel elsimítja, így különösen a rizstelepeken használható előnyösen, ahol az egyenletes talajszint az elárasztás miatt kívánatos. jó szolgálatot tesz még új szőlőtelepítések talajelőkészítésénél, valamint a földutak javításánál is. a talajjegyengető gép két kísérleti példányát kipróbálják a gyárhoz tartozó szántóföldeken és a tapasztalatok alapján döntenek majd a sorozagyártásról.

a talajjegyengető gépen kívül még huszonhatféle új gyártmány van a mosonmagyaróvári mezőgazdasági gépgyár ez évi tervében. elsőnek a hidas-traktorhoz a szőlőművelő eszközök készültek el. legközelebb pedig ujjfajta, könnyített típusu borsóarató gép mintapéldányát adják át kipróbálásra egyik nagyüzemi mezőgazdaságnak. /mti/

..

9.30

- 11 -

Zseli

bn. 17. másodpercenként 2 500 milliós fordulatszámmal forgatja a beteg izomszövet atomjait az új gyógyító eszköz, a mikrohullám

i tz/gk/gy/vg

1962. május 4.

az elektromágneses hullámok egyik legújabb felhasználási módjáról számolt be szakértő közönség előtt katona zoltán kutató mérnök.

amint elmondotta, bizonyos, főképpen gyulladáisos megbetegedéseknél sokkal eredményesebb a szervezet küzdelme a fertőzés ellen, ha a megbetegedett szövetet sikerül néhány fokkal felmelegíteni. ilyen „mesterséges lázat”, a régi módszerrel, forró fedővel, vagy sós zacskóval is elő lehet idézni, de akkor elsősorban a bőr és az alatta levő zsírréteg melegszik fel, a mélyebben fekvő beteg szövetre viszont alig jut valami hő.

a só, illetve a fedő helyét ma már a néhány millimétertől néhányszor tíz centiméterig terjedő hosszúságú elektromágneses hullámok, az ugynevezett mikrohullámok foglalták el. ezek a hullámok ugyanis, amelyeket meglehetősen keskeny nyalábban jól lehet irányítani, a bőrt és a zsírt alig melegítik fel, viszont az izomszövetekben igen rövid idő alatt 4-5 fokos hőmérsékletemelkedést váltanak ki. rezgsszámuk ugyanis másodpercenként körülbelül 2 500 millió, s így az izomrost minden egyes atomját pontosan ennyiszor forgatják el saját tengelye körül. ezek a másodpercenként 2 500 milliós fordulatszámmal forgó atomok természetesen állandóan surlódnak egymással, s éppen ez a „mikroszkópikus surlódás”, okozza, hogy a szövet a normális 37 fokról percek alatt körülbelül 40-42 fokra melegszik fel. ilyen hőmérsékletnél pedig az erek kitágulnak, vérbőség lép fel, és az 50-80 százalékkal megnövekedett vérkeringés folytán a szokottnál jóval nagyobb mennyiségben jutnak a beteg testrészhöz többek között a baktériumölő fehér vérszövetek is. az atomok már ötperces kezelés alatt annyira „belejönnek”, a forgásba, hogy utána még körülbelül fél órán át megmarad ez a gyógyító „láz”, állapot.

a mikrohullámok tehát önmagukban nem gyógyítanak, de jelentős mértékben hozzásegítik a szervezetet, hogy nagyobb sikerrel mozgósítsa erőit a fertőzés leküzdésére. ily módon sikerült külföldön például az arc- vagy homloküreg gyulladások, furunkulusok, bizonyos női megbetegedések, stb. gyógyításának idejét néhány hétről nat-tíz napra csökkenteni. /mti/

9.38
Zsolt
- 12 -

bn. 18. szabotcsban községfejlesztésből hét év alatt hatvanhárom községet villamosítottak - a lakosság erejéből negyvenkétféltől forint értékű társadalmi munka

vid n/gy/fm

1962. május 4.

a tervszerű községfejlesztési munka eredményeképpen az elmúlt esztendőben nagymértékben gyarapodott a nyírségben a kulturális és speciális létesítmények száma. hatvanhárom községet villamosítottak, a meglévő hálózatot háromszázhusz kilométerrel bővítették, kilencvenöt általános iskolai tantermet, illetve műhelyt, kilencvenkilenc művelődési otthont, huszonegy óvodát, kilencvenkét mélyfürdőt, harminckilenc orvosi rendelőt, háromszázhatvan ezer négyzetméternyi járdát építettek, százötvennyolcezer négyzetméter területet parkosítottak. 1955 óra amikor ez a munka tervszerűen megindult, községfejlesztésre kétszázhatvenmillió forintot költöttek a megyében.

az eredményes községfejlesztési munkát többek között olyan szép létesítmények dicsérik, mint az ibrányi, nyírmeggyesi, mérki, demecseri, dobrádi művelődési otthon, a nagyecserkeszi, nyírbogáti, kisári orvosi rendelő, a szakolyi, a bíri-i, a tiszacsécsi egészségház, a timári három tantermes, a nagykállói négytantermes iskola, a vencesellői és vásárosnaményi törpevizmü. /mti/

bb. 19. oláh gábor ünnepek debrecenben

vid tr/gy/sr

1962. május 4.

oláh gábor husz évvel ezelőtt halt meg. az évforduló alkalmából június 23-án debrecenben emlékünnepeket tartanak és az író egykori lakóházát emléktáblával jelölik meg. ősszel a debreceni nagyerdőben felállítják oláh gábor mellszobrát. ezenkívül irodalmi pályázatot hirdetnek, szaválóversenyt rendeznek s kiállításon mutatják be az író dokumentumait. irodalmi előadásokon jelentősebb műveit ismertetik, s tervezik, hogy a csokonai színház a jövő évadban másorra tűzi oláh gábor egyik színpadi művét. /mti/

9.45
Zsolt

- 13 -

bb. 20. kialakítják a gyógynövénytermelő tájegységeket - három év alatt csaknem kétszeresére nőtt a gyógy-és illóolaj-növények termőterülete - művelésbe vonnak egyes vadontermő gyógynövényeket

i cs./j vm ká

1962. május 4.

országszerte befejeződött, vagy a közeli napokban fejezik be a gyógy-és illóolaj-növények vetését, dugványozását, mint a földművelésügyi minisztérium kertészeti főosztályán közölték, hazánk különleges talaj-és éghajlati adottságainak jobb kihasználása érdekében az utóbbi 3 évben csaknem kétszeresére növelték a gyógy-és illóolaj és fűszernövények termőterületét. ezen belül a termelőszövetkezetek részesedése az 1958. évi 5 százalékról 51 százalékra emelkedett. érdekesen alakult a vadon termett és a szerződéses alapon termesztett gyógynövények felvásárlási aránya: 1953 és 1960 között a vadontermő gyógynövényekből felvásárolt mennyiség 3430 tonnáról 2009 tonnára csökkent, ugyanakkor a termesztett gyógynövényeké 800 tonnáról 18.500 tonnára nőtt.

az utóbbi időben már üzemi méretekben gépesítették az egyes gyógy-és illóolaj-növények termelését, illetve betakarítását. az anyarozstermés növelése érdekében a kijelölt rozstáblákra már géppel szórják ki a spórákat, számos növénynél bevezették a gépi palántázást, megoldották a borsos menta és a mákgubó gépi betakarítását. intézkedéseket tettek, illetve tesznek a speciális gyógy-és illóolaj-, valamint fűszernövénytermelő tájegységek kialakítására, elsősorban a már meglévő feldolgozó üzemek közvetlen környékén, de gondolnak az egyéb mezőgazdasági kultúrával alig hasznosítható kopárosok és szikések bevonására is. egyes vadontermő gyógynövényeket - az erdős területeken - mind nagyobb mértékben félkultúrás művelésbe vannak, hogy így részint a termőterület teljesebb kihasználásával, másrészt az alapvető ápolási munkákkal megnöveljék a hozamokat. elsősorban a csipkebogyó és az idegnyugtató-gyártás alapanyagául szolgáló vinka minor „félkultúrás,, termesztésére készülnek fel.

1965 végéig a gyógy- az illóolaj-és a fűszernövények szerződéses termőterületét további 10.200 holddal növelik a jelenlegihez képest./mti/

9.50

- 14 -

bb. 21. huszonöt ország vásárolja a szilvadarjányi acéltügyőtermékeit

vid te/qy/ki

1962. május 4.

Franciaországgal és burmával huszonkettőre növekedett a szilvadarjányi acéltügyő termékeit vásároló országok száma. Francia megrendelésre 14 000 vasvillát és több ezer ugynevezett palomcsikányt szállítanak az idén külkereskedelmi vállalataink útján a gyárból. a franciaországba irányuló exportáruk készítését már megkezdték a gazdasági szerszámgyárban. hozzáálltak a különleges burmai kapák gyártásának előkészítéséhez is. /mti/

bb. 22. megkezdték a rudabányai vasértörő és osztályozómu építését

vid te/qy/ki

1962. május 4.

a diósgyőri nagyolvasztómu vezetői a kohók hőingadozásának elkerülésére és a nyersvas minőségének javítására egyenletes szemmagyságu ércet kértek rudabányától. a vasércbányászok azonban kellő berendezés hiányában a kérést nem tudták teljesíteni. ezért a Lenin kohászati művek és a rudabányai vasércbánya vállalat közös beruházással, 14 millió forintos költséggel - közvetlen a bányüzem mellett - korszerű vasértörő- és osztályozómuvet építet. a nagyjórészt automatizált berendezésekkel felszerelt üzemben két törőgéppel óránként száz köbméter ércet aprítanak majd fel, a kohászok által kért szemmagyságra. az új létesítmény építését megkezdték és 1963 végén adják át rendeltetésének. /mti/

bb. 28. csibéket is nevelnek az oltványökeresztetőben

vid l/qy/ká

1962. május 4.

a tarcati állami gazdaság oltványökeresztetőjéből az idén több mint másfélmillió szőlőoltványt ültettek ki iskolázásra a szabadföldbe. az oltványtermesztő üzem épülete most őszi üresen állna, de a gazdaság vezetősége a nyári hónapokban csibenevelésre hasznosítja a helyiséget. a napos csibéket 4-5 hetes korukig tartják az épületben, majd vesszőből készített vándorólakba kerülnek. az idén 80 000 csibét nevelnek így fel tarcaton. /mti/

9.58

- 15 -

bb. 20. kialakítják a gyógynövénytermelő tájegységeket - három év alatt csaknem kétszeresére nőtt a gyógy-és illóolaj-növények termőterülete - művelésbe vonnak egyes vadontermő gyógynövényeket

i cs./j vm ká

1962. május 4.

Országszerte befejeződött, vagy a közeli napokban fejezik be a gyógy-és illóolaj-növények vetését, dugványozását. Mint a földművelésügyi minisztérium kertészeti főosztályán közölték, hazánk különleges talaj-és éghajlati adottságainak jobb kihasználása érdekében az utóbbi 3 évben csaknem kétszeresére növelték a gyógy-és illóolaj és fűszernövények termőterületét. Ezen belül a termelőszövetkezetek részesedése az 1958. évi 5 százalékról 51 százalékra emelkedett. Érdekesen alakult a vadon termett és a szerződéses alapon termesztett gyógynövények felvásárlási aránya: 1953 és 1960 között a vadontermő gyógynövényekből felvásárolt mennyiség 3430 tonnáról 2009 tonnára csökkent, ugyanakkor a termesztett gyógynövényeké 800 tonnáról 18.500 tonnára nőtt.

az utóbbi időben már üzemi méretekben gépesítették az egyes gyógy-és illóolaj-növények termelését, illetve betakarítását. az anyarozstermés növelése érdekében a kijelölt rozstáblákra már géppel szórják ki a spórákat, számos növénynél bevezették a gépi palántázást, megoldották a borsos menta és a mákgubó gépi betakarítását. intézkedéseket tettek, illetve tesznek a speciális gyógy-és illóolaj-, valamint fűszernövénytermő tájegységek kialakítására, elsősorban a már meglévő feldolgozó üzemek közvetlen környékén, de gondolnak az egyéb mezőgazdasági kultúrával alig hasznosítható kopárosok és szikesek bevonására is. egyes vadontermő gyógynövényeket - az erdős területeken - mind nagyobb mértékben félkulturás művelésbe vannak, hogy így részint a termőterület teljesebb kihasználásával, másrészt az alapvető ápolási munkákkal megnöveljék a hozamokat. elsősorban a csipkebogyó és az idegnyugtató-gyártás alapanyagául szolgáló vinka minor „félkulturás”, termesztésére készülnek fel.

1965 végéig a gyógy- az illóolaj-és a fűszernövények szerződéses termőterületét további 10.200 holddal növelik a jelenlegihez képest. /mti/

9.50

- 14 -

bb. 21. huszonkét ország vásárolja a salgótarjáni acéltarjánytermékeket

vid te/qy/ki

1962. május 4.

Franciaországgal és bunnival huszonkettőre növekedett a salgótarjáni acéltarjány termékeit vásároló országok száma. Francia megrendelésre 14 000 vasvillát és több ezer úgynevezett malomcsákányt szállítanak az idén külkereskedelmi vállalatok útján a gyárból. a franciaországba irányuló exportőrök készítését már megkezdték a gazdasági szerszámgyárban. hozzáálltak a különbözőes burmai kapák gyártásának előkészítéséhez is. /mti/

bb. 22. megkezdték a rudabányai vasértörő és osztályozómu építését

vid te/qy/ki

1962. május 4.

a diósgyőri nagyolvasztómu vezetői a kohók hőingadozásának elkerülésére és a nyersvas minőségének javítására egyenletes szemmagyságu ércet kértek rudabányától. a vasércbányászok azonban kéltő berendezés hiányában a kérést nem tudták teljesíteni. ezért a Lenin kohászati művek és a rudabányai vasércbánya vállalat közös beruházással, 14 millió forintos költséggel - közvetlen a bányaiüzem mellett - korszerű vasértörő- és osztályozómuval épített. a nagyjöbbrészt automatizált berendezésekkel felszerelt üzemben két törőgéppel óránként száz köbméter ércet aprítanak majd fel, a kohászok által kért szemmagyságra. az új teljesítmény építését megkezdték és 1963 végén adják át rendeltetésének. /mti/

bb. 28. csibéket is nevelnek az oltványgyökereztetőben

vid i/qy/ká

1962. május 4.

a tarcali állami gazdaság oltványgyökereztetőjéből az idén több mint másfélmillió szőlőoltványt ültettek ki iskolázásra a szabadföldbe. az oltványtermesztő üzem épülete most öszig üresen állna, de a gazdaság vezetősége a nyári hónapokban csibenevelésre hasznosítja a helyiséget. a napos csibéket 4-5 hetes korukig tartják az épületben, majd vesszőből készített vándorólakba kerülnek. az idén 80 000 csibét nevelnek így fel tarcalon. /mti/

9.58

- 15 -

bb. 23. pécsett utcát neveztek el gebauer ernőről

vid tm/gy/sr

1962. május 4.

a március végén pécsett 80 éves korában elhunyt gebauer ernő festőművészről utcát neveztek el városában. gebauer ernőt leginkább freskóiról ismerik. ő készítette a pécsi park és kossuth mozi, a nádor kávéház, a nagy lajos gimnázium falfestményeit és eleget tett számos külföldi megbízatásnak is. alkotó munkássága mellett még a legutóbbi időkben is nagy odaadással foglalkozott a pécs-szabolcsi bányásztelepülés puskin művelődési házána rajz-szakkörével. a pécsi városi tanács 2. kerületi végrehajtó bizottsága az utóbbi időben épült új utcák egyikét gebauer ernőről nevezte el. /mti/

bb. 24. „vigyáz”, a bányászokra az automatizált végtelenköteli szállítópálya

vid te/gy/ki

1962. május 4.

a bányákban általában sokkal több a baleset a szállításkor, mint a termelő munkahelyeken. ezért jelentős, hogy tatabányán már kilenc végtelenköteli szállítópályát automatizáltak és oroszlányon is sikeresen működik az első ilyen berendezés. a két leghosszabb automatizált pálya a tatabányai 15/a aknában van. az egyiket nyolcszáz, a másikat 1 200 méter távolságon közlekednek a csillék. a pályák teljes hosszában 30-50 méterenként felállított biztosító szerkezetekkel a bányászok azonnal megállíthatják a szállítást. míg a zavart el nem hárítják és nem adnak újabb „parancsot”, a vezénylőberendezésnek, addig a pálya egyetlen pontjáról sem lehet megindítani a szállítógépet. az automata berendezéssel gépenként három munkaesőt takarítanak meg, de ennél is jelentősebb, hogy ugyyszólván teljesen kizárják a baleseti lehetőségeket.

oroszlánban az idén még öt berendezést helyeznek üzembe, tatabányán pedig így építik az új végtelenköteli szállítópályákat. /mti/

bb. 25. háromszáznál több római ezüstérem került elő ercsiben

vid tm/gy/sr

1962. május 4.

a fejér megyei ercsi község határában mélyszántásközben római kori éremlelet került elő, amelyet egy edényben rejtettek földbe. a 3. század harmincas éveiben egy ellenséges betörés alkalmával földberekített háromszáznál több ezüstéremet, a nemzeti múzeum kutatói gyűjtötték össze. az éremlelet feldolgozása után a székesfehérvári istván király múzeumba kerül. /mti/

10.05

- 16 -

bb 26. távirányítású szénszállító szalagok a komlói bányákban

vid te vm ki

1962. május 4.

a komlói szénbányászati tröszt üzemei közül először anna-aknán kísérleteztek a szállítószalagok távirányításával. itt először hét, majd tizenöt szalagot irányítottak központi vezérléssel. a kossuth-bányai gyalus fejtésben a tröszt legnagyobb koncentrált termelőhelyén nemrég szereltek fel hasonló berendezést. a munkahely központjában épített fiülkéből vezénylőasztal mellől, gombnyomással irányítják a szalagokat. az asztalon sujtólégbiztos fényjelző készülék lámpái mutatják az üzemelés különböző mozzanatait - indítást, kikapcsolást, üzemzavart. a vezénylőasztal össze van kötve a jövesztőgéppel és a kaparókkal is. a gyalu indulásakor hangos dudaszó jelzi a termelés kezdetét és a jelzés egyben figyelmeztet arra is, hogy néhány percen belül meg kell indítani a szállítószalagokat. egy műszaki vezető, továbbá az ügyeletes lakatos és villanyszerelő állandóan a központi irányító fiülkében tartózkodik. így a jelzések alapján ugyyszólván késedelem nélkül hozzáfoghatnak a hibák kijavításához. a távirányítás biztonságos és gazdaságos is. a régi módszernél minden szalag külön kezelőt igényelt, most pedig öt szalagot elegendő egy ember. a közeljövőben a hármas aknán, az év végéig pedig béta-aknán is bevezetik a szállítószalagok távirányítását. /mti/

bb 27. hasznos a vas megyei gyermek-és ifjúságvédelmi bizottság munkája

vid j vm sr

1962. május 4.

a vas megyei gyermek-és ifjúságvédelmi bizottság tagjai felkeresik a rossz környezetben, erkölcsileg, egészségileg veszélyeztetett városi és falusi gyermekeket, és helyzetük javítására javaslatot terjesztenek a megyei tanács elé. nem kerülnek el a cigánytelepeket sem, tájékoznak az ott élő kiskorúak életkörülményeiről.

a bizottság ma már a községekben is figyelemmel kíséri a gyermekek életét, fejlődését, eddig inkább a városokban és a járási székhelyeken működött. mind gyakrabban megfordulnak a falusi mozikban, szórakozóhelyeken, kocsmákban és rendreutasítják a fiatalokra vonatkozó rendszabályok megszegőit. számos esetben felkeresik a szülőket, s elbeszélgetnek velük, tanácsokat adnak. nem egy gyermeket, ifjút sikerült ily módon a bizottság tagjainak közreműködésével jó útra téríteni. /mti/

10.12

- 17 -

bb 29. öt év alatt megkétszerezték a furóberendezések teljesítményét a zalai olajkutatók

vid te vm ki

1962. május 4.

a zalai olajkutatók évről-évre nagyobb olajkutfurási és kutatási tervet valósítanak meg zalaiban és a dunántúli kutatási területeken, a kutfuró berendezések száma azonban nem gyarapodott. a dunántúli kőolajfurási üzem vezetői nemrég kimutatták, hogy az utóbbi öt évben mintegy megkétszereződött a furóberendezések teljesítménye. a zalai olajkutatók évente átlagosan tizenhárom és fél-ezer métert fúrnak egy-egy berendezéssel. öt évvel ezelőtt nem érte el a teljesítményük a hétezer métert.

e nagyszerű eredményt egész sor műszaki intézkedés, a jobb szervezés tette lehetővé. régebben két hetet is igénybe vett egy furóberendezés áttelepítése, most pedig már három-négy nap múlva újra működnek a berendezés motorjai az új furási ponton. gyorsítja az olajkutak mélyítését a korszerű furástechnológia bevezetése is. a turbinafurók alkalmazásával például harminc százalékkal növekedett a furási sebesség./mtl/

- . -

bb 30. magnetofon szalagot küldtek külföldre a komárom megyei bányász eszperantisták

vid fm/n vm sr

1962. május 4.

komárom megyében az eszperantista csoportok sok külföldi eszperantó körrel tartanak kapcsolatot. a tatabányaiak, a dorogiak és a tokod-altáróiak szovjet, bolgár, csehszlovák és lengyel bányász-körökkel, japán és koreai eszperantistákkal is leveleznek. újabb magnetofon szalagot is küldenek. a tokodaltáróiak a bányászok megváltozott életéről, körük munkájáról szóló beszámolót, verseket, dalokat vettek szalagra és bolgár partnereiknek küldték el. a tatabányai kör tagjai baghy gyulának, a magyar eszperantó szövetség elnökének, az ismert költőnek verseit küldték el szalagon több ország bányász körének és a bécsi eszperantó múzeumnak. most egy tatabányai bányásztörténet alapján készített szindarabjukat juttatják el a varsói rádió eszperantó adásának. a tatabányaiak már a harmadik dia-filmet készítik a külföldi eszperantó körök számára a bányászok életéről, munkájáról./mtl/

10.20

Zeli

- . -
- 18 -

bb 31. kísérleti tapasztalatok alapján nagyszabású talajjavítás kezdődik a délnyugati országrészen

vid ie vm ká

1962. május 4.

a délnyugati országhatár mentén, az örség, hetés és göcsej 130.000 holdnyi mezőgazdasági területén rossz szerkezetű, rossz összetételű a talaj, s igen sok - évente 800-900 milliméter - a csapadék. a kedvezőtlen természeti viszonyok következtében alakult ki az úgynevezett bakhátas talajművelés, ami azonban még tovább fokozza a talajleromlást.

hasonló talaj-és csapadékviszonyok között működik a keszthelyi mezőgazdasági akadémia szentgyörgyvölgyi gazdasága is, a korszerű gazdálkodás azonban itt már szép eredményeket hozott. mechanikai talajjavítással - például talajlazítással és vakond-drénezéssel - kiküszöbölték a bakhátas művelést, s azon a vidéken, ahol 1954 és 1957 között csak 4-5 mázsa kenyérgabona termett holdanként, az utóbbi években már 15-17 mázsa búzát és 17-23 mázsa kukoricát takarítottak be egy-egy holdról. a szentgyörgyvölgyi gazdaság tapasztalatai alapján a keszthelyi mezőgazdasági akadémia most tanulmányt készített az örségi, hetési és göcseji talajok megjavítására. a javaslatokat már megtárgyalták az érdekelt intézmények és üzemek, s elhatározták, hogy az aratás után zala megye déli részében megkezdik a nagyszabású talajjavítási program megvalósítását./mtl/

- . -

bb 32. együtt a család a herendi porcelángyárban - az egyik legöregebb porcelánfestő négy gyermeke is szakmunkás

vid sze vm sr

1962. május 4.

a herendi porcelángyárban a híres formázó-és festőmesterek tudománya apáról fiura száll. a fiatalok általában öröklik szülei kezűgyességét, érzékét és fiatal korukban eljegyzik magukat a gyár környékén hagyományos mesterségekkel. az egyik legöregebb porcelánfestő kramli ferenc, aki 37 éve a gyár dolgozója, gyermekeit is erre a pályára nevelte. elemér, vilmos fiai és jolán lánya már évek óta herenden dolgozik és a szakemberek szerint kiváló szakmunkásokká válnak. legkisebb fia lászló is kedvet kapott az ősi mesterséghez és az egyik legtehetségesebb segédként tartják számon az üzemben.

a kramli család reggelente együtt megy a munkába és a műszak végén együtt indulnak haza. a nagy tapasztalatokkal rendelkező apa azonban nemcsak gyermekeinek ad tanácsokat egyes szakkérdésekben, hanem bizalommal fordulnak hozzá az üzem fiatalabb szakmunkásai, segédei is./mtl/

10.27

Zeli

- . -
- 19 -

bb 33. hidbridbaromfi, korszerű, szakosított telepek az állami gazdaságokban - az ötéves terv végére megháromszorozzák a baromfi- és tojás termelését

1 so/gg vm ká

1962. május 4.

a baromfitenyésztés volt az állattenyésztésnek az az ága, ahol a mezőgazdasági nagyüzemek a legkevesebb tapasztalatra támaszkodhattak. a felszabadulás előtt a nagybirtokokon baromfitenyésztés nem volt és a későbbiekben néhány sikertelen kísérlet után az állami gazdaságok, illetve a termelőszövetkezetek is csak a kisüzemi jellegű módszereket honosították meg. a kezdeti sikertelenséghez hozzájárult az 1953 évi takarmányhiány is.

most a megnövekedett igények e feladat megoldását parancsolólag napirendre tűzték. az állami gazdaságok ugyanis a baromfi- és tojás termelését az ötéves terv végére, az 1961 évi 306 vagonról 900 vagonra, a tojástermelést 50.7 millióról 163 millióra kívánják fokozni. ennek érdekében elsősorban a nagyüzemi tartásra alkalmas fajtákról kívánnak gondoskodni, s felhasználják azokat a hibridfajtákat is, amelyeket külföldön alakítottak ki. kipróbálásra hus- és tojótípusú hibridanyagot vásároltak Kanadából és a német szövetségi köztársaságból, amelyet a bábolnai állami gazdaságban tartanak.

alapvetően megjavítják a baromfiüzemek gépi ellátottságát, automatikus etetőket, önitatókat, egyéb berendezéseket, többek közt csibeszállító autókat kívánnak beszerezni.

korszerű csibenevelő és tojástermelő üzemeket építenek többek között uralfalun, devecserben, mezőfalván, agárdon, kisláncon, alsóhogáton és a lajtahansági állami gazdaságban. ezek az üzemek nemcsak a termelés emelkedését segítik elő, hanem egyben központjai lesznek az új baromfi-nevelési és tojástermelési tapasztalatok elterjesztésének. /mtl/

10.30

- 20 -

bb 34. hat velencei tó megtöltésére elegendő vizet szivattyúztak ki a tiszavölgyi belvizes területekről - harmincöt millió köbméter vizet tároltak a szűkebb időkre a folyók holtágaiban

1 so/gg vm va

1962. május 4.

az év elején hullott átlagosnál nagyobb csapadék nemcsak a tiszán és a mellékfolyók gátjait támadta, hanem a mélyenfekvő mezőgazdasági területeket is. a belvizek vezető csatornákat sok helyen betemetette a márciusi hó, s a hirtelen enyhülés után is ez akadályozta a hólé és a csapadék levonulását. ezért április első harmadában mintegy négyezer hold vetést, nyolcezer hold szántót és 22 ezer holdnyi egyéb mezőgazdasági területet borított el a belvizek. ennek sokszorososa volt azonban az a terület, amelyet ugyan nem lepett el a víz, de a föld mégis annyira átítatódott a nedvességtől, hogy szinte sártengerre változott.

a belvizek levezetését megnehezítette, hogy a tiszán és a mellékfolyókon is ugyanakkor vonultak le a magas árhullámok, s a víz beletört volna a levezető csatornába, ha torkolatukat le nem zárják zsilippel. ezért csak az a megoldás maradt, hogy szivattyúkkal emeljék át a belvizet a folyókba. a vízügyi igazgatóságok fokozatosan 115 szivattyútelepet és 46 hordozható berendezést helyeztek üzembe. ezekkel másodpercenként 200 ezer liter vizet emeltek ki, a csatornákból. négy hét alatt csaknem 180 millió köbméternyi, vagyis hat velencei tónak megfelelő mennyiségű vizet távolítottak el a lapályos területekről. a multheti nyári és szeles időjárás is segített, mert sok vizet elpárologtatott, szárította a földeket. így most már a vártnál hamarabb befejeződött a belvizek elárasztott területek víztelenítése, s megkezdhetik a mezőgazdasági munkákat.

a vízügyi igazgatóságok nemcsak az árvédelemről és a belvizek eltávolításáról, hanem a csapadékszegény, szűkebb időszakok vízellátásáról is gondoskodtak. a megduzzadt folyókból mintegy 35 millió köbméter vizet tartottak vissza a körösök, a szamos és az alsó-tisza holtágaiban. az öntözés, a halászat, a baromfi-nevelés és más mezőgazdasági célra így hétszer annyi vizet tartalékoztak, mint amennyit a nemrégiben felépült rakaca-völgyi víztározóban. /mtl/

10.37

- 21 -

10. 35. a Lotto nyerőszámai

vm ki

1962. május 4.

a Sportnagadási és Lotto igazgatóság tájékoztatása szerint a 18. játéknétre 4,183.738 lottoszervény érkezett be s így egy-egy nyerőosztályra 1,568.902 forint jut. a hazai fésűsfonógyár soroksári uti művelődési házában megtartott sorsoláson a következő nyerőszámokat húzták ki: 11, 30, 53, 68, 77.

ezután került sor az áprilisi jutalomtárgyak sorsolására, amelyen a 16. játékhét szervényei vesznek részt./mti/

- - -

11. 36. nagymennyiségű szabadföldi retek a piacon

i n. j./j vm ká

1962. május 4.

a nagyvásártelepre pénteken reggel 43 vagon és 34 tehergépkocsi áru érkezett. a vagonszállítmányok így oszlottak meg: 28 vagon burgonya, 4 vagon vöröshagyma, 6 vagon tojás, 3 vagon vágott baromfi és 2 vagon vegyes zöldséru.

az alföldi kertészeti termelőszövetkezetek pénteken nagymennyiségű szabadföldi hónaposretket szállítottak a fővárosba. fogyasztói árát csomónként 1.10-1.50 forintban állapították meg. a kis piros retek ára csomónként 80 fillérre csökkent. a tisztított parajt kilónként 6.80, a sóskát 4 forintért árusították, a szabadföldi salátát fejenként 2, a melegágyit 1.80-2.60 forintért adták./mti/

- - -

11. 30

- 22 -

Zell

10. 37. a tbc-s betegek felkutatása és gyógyítása terén elért eredményekről tanácskozott salgótarjánban nógrád és heves megye tüdőgyógyász szakcsoportjának decentruma

vid j/gy/hk

1962. május 4.

pénteken salgótarjánban tartotta tudományos ülését az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezete tüdőgyógyász szakcsoportjának nógrád-heves megyei decentruma. a megyei tanács székházának dísztermében tartott ülésen a két megye száznál több vezető szakorvosa és egészségügyi dolgozója vett részt. dr. balogh oszkár, a nógrád megyei tbc gondozó intézet igazgató-főorvosa elmondotta, hogy tavaly 85 000 ernyőfényképes szűrést végeztek nógrád megyében, s az idén körülbelül 100 000 szűrővizsgálatra kerül sor. az intézet igazgató-főorvosa bejelentette, hogy két és fél évenként biztosítani tudják nógrád megye valamennyi lakójának újbóli szűrővizsgálatát. a betegség megelőzésében nagy szerepe van az iskolákban végzett oltásoknak, ezért ezt a tevékenységet különös figyelemmel ellenőrzik a járási tbc-gondozók mellett nemrég megalakult egészségügyi állandó bizottságok is.

a tbc-s betegek gyógyításához újabb segítséget kapnak államunktól a nógrádi gondozók. salgótarján után most balassagyarmat kapott korszerű, röntgennel felszerelt szűrő-állomást. salgótarjánban még az idén bakteriológiai laboratórium létesül. a nógrádgyárdonyi tbc-szanatóriumot most bővítették 14 ágygal, jövőre pedig emeletráépítéssel újabb 60 ágygal bővítik.

dr. vincze egon, a budapesti korányi tbc-kórház főorvosa a kavernás betegek gyógyításában elért eredményekről, a gyógyítás módszereiről tartott tudományos előadást.
/mti/

- - -

12. 10

- 23 -

Zell

bb. 38. megbukott a részemivelés magyarkesziben - új prémiumrendszerrel dolgoztak ki a kapásnövények művelésére

vid 1/gy/ká

1962. május 4.

a zárszámadáskor 18.20 forint jutott egy munkaegységre a magyarkesz-i petőfi termelőszövetkezetben. az állattenyésztők, fogatosok, akik egész esztendőben dolgoztak, s 400-500 munkaegységet kerestek, elégedetlenkedtek, a növénytermelők viszont - noha nem egy közülük csak 80-100 munkaegységet szerzett - nagyon meg voltak elégedve. amint az utólagos számítás megmutatta: a kapásnövények részes művelése teljesen aránytalanná tette a petőfi tsz tagjainak jövedelmét, hiszen a növénytermesztésben dolgozók munkaegységének értéke a részesedésben kapott terménnyel együtt 50 forint vagy néha ennél is több volt.

a községi pártszervezet felfigyelt a hibára, s előtt a taggyűlésen, majd brigádgyléseken, végül pedig a közgyűlésen vitatták meg, hogyan lehet megszüntetni az aránytalanságokat. a szövetkezetben 600 hold kapás van, javarészt kukorica, s a tagok belátták, hogy a részes műveléssel nem tudják elérni az erre az évre tervezett 31 forintos munkaegységet. ezért új premizálási rendszert dolgoztak ki. az idén a petőfi tsz-ben csak a terven felül megtermelt mennyiségből adnak ki természetben. az új prémiumrendszer figyelembe veszi azt is, hogy a földek nem egyforma minőségűek. kukoricából az átlagos terv holdanként 14 mázsa, májusi morzsoltban számítva. a földek minőségétől függően azonban egyes területekre magasabb, másokra kisebb terméstervet állapítottak meg, s a jó növényápolásért még külön célprémiumot tűztek ki.

változás lesz az aratásnál is. tavaly a kézi aratók holdanként 150 kiló gabonát kaptak, munkaegységet azonban nem. az idén csak munkaegységet számolnak el az aratásért is.

a részemivelés felszámolásának eredményei máris megmutatkoznak. most, hogy a hibás módszer nem viszi el a termés tekintélyes részét, havonta rendszeresen 10 forint előleget fizethetnek minden munkaegységre. /mt1/

..

- 24 -

13.45

14-25

bb. 41. időjárásjelentés

tm/gy/

1962. május 4.

a meteorológiai intézet jelenti május 4-én, pénteken 13 órakor: többfelé eső, zivatar

csütörtökön nyugat felől folytatódott a tengeri eredetű légtömegek áramlása közép-európa felé, enyhülést és többfelé esőt hozva. hazánkban tegnap változó mennyiségű felhőzet borította az égboltot. a napsütés időtartama az országban 4-11 óra között váltakozott. főként délután többfelé volt eső, sőt turkevéről és miskolcraól zivatart is jelentettek. a kékestetőn pedig délután závorszerű hóesés volt. a csapadék mennyisége a 2 millimétert sehol sem haladta meg. a hőmérséklet napközben 11-18 fokra emelkedett. ma hajnalban északkeleten mínusz 1, plusz 2, másnol plusz 2-7 fokra hűlt le a levegő. az ország északi felében hajnalban még többfelé mínusz 1-4 fokos talajmenti fagyot észleltek.

ma koradélelőtt az országban változó mennyiségű felhőzet borította az égboltot és a hőmérséklet sopronban, amely tegnap még az ország leghűvösebb területe volt, ma 9 órakor már 16 fokra emelkedett. budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 9.1 fok volt, 5.5 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 16 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 756 milliméter, gyengén süllyedő irányzatú.

várható időjárás szombat estig: a talajmenti fagyok a keleti megyékben is megszűnnek. felhőátvonulások, többfelé eső, zivatar. mérsékelt délnyugati, nyugati szél. a zivatartok alatt a szél megélenkül és északnyugatra fordul.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet plusz 4-8, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 15-19 fok között.

a duna vízállása ma reggel 416 centiméter.

/mt1/

13.57

14-25

- 25 -

bb 39. vetik a rizst csongrádban

vid j vm ká

1962. május 4.

Csongrád megye állami gazdaságaiban és termelőszövetkezeteiben megkezdtek a rizs vetését, a hőmezővársárhelyi állami gazdaságban, ahol több mint félezer holdon kerül földbe a „vizi gabona”, egy 200 holdas, bevetett területet már el is árasztottak vízzel. A mostani az első esztendő a gazdaság fennállása óta, amikor teljes egészében jól előkészített, még az ősszel szántott talajba kerülhet a mag. más években csak tavasszal tudtak szántani a rizs alá. Kizárólag rövid tenésztidejű „uzrosz 17.”-es fajtát termelnek, amely ezen a vidéken a tiszta völgyében - a legjobban bevált, s ellenáll a barnulásos megbetegedésnek. A gazdaságban korszerű agrotechnikai eljárást alkalmazva, vetésforgóban termelik a rizst. Háromévi rizstermesztés után kalászos kerül a földbe, s utána egy évig pihentetik, szellőztetik a talajt.

Vetik a rizst az algyői petőfi tsz-ben is. Itt maulwurf-traktorokkal nyújtott műszakban dolgozik Tóth József, Czírok Tibor és Süli Mihály, s egy-egy géppel naponta 12 holdon teszik földbe a magot./mti/

- . -

bb 40. „ az erősebb segíti a gyengébbet, „: gépeket adnak kölcsön a vetéssel elmaradt társaiknak az élenjáró baranyai termelőszövetkezetek

vid j vm ká

1962. május 4.

Baranya jól gazdálkodó termelőszövetkezetei május elejére pótolták a hosszú tél okozta késést és befejezték a kukorica vetését is. Több helyen azonban a szövetkezeti gazdák egymaguk nem győzik az összetorlódtatott tavaszi munkákat és a gépállományok sem tudnak több traktort rendelkezésükre bocsátani. „ az erősebb segíti a gyengébbet, „ mozgalomban most a megye kiváló közös gazdaságai segítséget nyújtanak gyengébb társaiknak. A belvárdgyulai közös ut tsz például a szomszédos magyarsarlósi termelőszövetkezetet patronálja. Fischer Ferenc elnök és Révész Tivadar főagronómus a helyszínen adott tanácsaikkal, javaslataikkal már eddig is hozzájárultak ahhoz, hogy szervezettebbé és gyorsabbá vált a tavaszi munka a magyarsarlósi földeken. A belvárdgyulai szövetkezetben pénteken földbe került mind az 1000 hold kukorica, és ezzel véget ért a tavasziak vetése. Tizenhat erőgépük egy részét még ezen a napon átirányították a magyarsarlósi szövetkezetbe, s ezzel a segítséggel néhány nap alatt itt is földbe kerül a kukorica. Támogatja a szomszédos falvak szövetkezeti gazdáit a baksai ezüstkalász tsz is. A szövetkezet szocialista címért küzdő traktorosbrigádja vállalta, hogy nyújtott műszakban dolgozik a vetéssel elmaradt termelőszövetkezetekben./mti/

- . -

14.05

- 26 -

bb 42. sándor józsef

t hi/te vm sr

1962. május 4.

Az MSZMP központi bizottsága párt-és tömegszervezeti osztályának vezetője pénteken a magyar sajtó házában találkozott a budapesti és vidéki lapok vezető munkatársaival, tájékoztatta őket a párt munka időszerű feladatairól, s válaszolt a hozzá intézett kérdésekre./mti/

- . -

bb 43. sikeresen védekeztek a fagyok ellen a szabolcs-szatmár megyei gyümölcsstermelők

vid kz/vm ká

1962. május 4.

Legfontosabb gyümölcsstermelő vidékiünket, szabolcs-szatmár megyét, a fagyhullám lényegében elkerülte. Az elmúlt három napban csupán a nyírségi buckák lankáin és az alacsonyabb fekvésű területeken süllyedt a hajnali hőmérséklet mínusz hat fok alá, ez pedig a megye 30.000 holdnyi gyümölcsöséből mindössze 2.500-3.000 holdat érintett. A védekezés jó előkészítésével és sikeres lebonyolításával azonban még ezeken a területeken sem keletkeztek komolyabb károk. A nyírtelki állami gazdaságban mind a három fagyos éjjel füstöltek. A nyírlugosi állami gazdaságban a korábbi években jól bevált permetezési módszerrel gátolták meg a fagy kártételét. A fagyok órákban hagyatkoztak a gyümölcsösök oermető gépekkel párasították a gyümölcsösök levegőjét, s ez jó védelmet nyújtott. Mindhárom fagyveszélyes éjszakan dolgoztak a gyümölcsstermelési brigád tagjai az ujfahértói vörösös hajnal és a laskodi vorosilov termelőszövetkezetben. Ujfahértó határában több mint félezer szekér szerves anyagot égettek el, hogy megmentsék a gazdagnak ígérkező termést./mti/

- . -

- 27 -

15.10

15.20

bb 44. dunaujvárosban négy héttel a határidő előtt készítették el az idei első lakásokat

vid te vm ki

1962. május 4.

a dunaujvárosi lakásépítők, a 26-os állami építőipari vállalat dolgozói, vállalták, hogy a terv szerinti határidőket tíz nappal megrövidítik. az idei első lakásokat azonban a déli városkapui negyedben ennél is hamarabb, négy héttel a határidő előtt elkészítették. a marx tér egyik lakóházában csütörtökön és pénteken 24, kétszoba konyhás lakás műszaki átvételére került sor. az átvétel során megállapították, hogy az építők munkája a múlt évihez képest javult, de a szakipari munkáknál még mindig sok a kifogásolni való.

az új lakások szobáit műanyagpadlóval borították. a konyhákba és előszobákba a butorokat beépítették. a lakásokba beszerelték a távfűtést, a gáztűzhelyeket és a gázmelegítőket. mivel azonban a gázórákat későn rendelték meg és azokat még nem kapták meg, az új lakásokba egyelőre nem költözhetnek be./mti/

bb 45. a tit szakosztályainak együttes ülése a kossuth klubban

t hi/tr vm sr

1962. május 4.

péntek délután a kossuth-klubban megkezdődött a tudományos ismeretterjesztő társulat fizikai, kémiai és matematikai szakosztályai országos választmányainak együttes ülése. a kétnapos tanácskozást dr. erdey-gruz tiber, kossuth-díjas akadémikus, a kémiai választmány elnöke nyitotta meg, majd szekér gyula nehézipari miniszterhelyettes a kemizálás jelentősége népgazdaságunkban címmel tartott előadást./mti/

15,50

16.10

- 28 -

bb 46. anyák napi ünnepek üzemekben, iskolákban, óvodákban

ö vid zs-lv/hmő szb sr

1962. május 4.

május első vasárnapján, hagyományos anyák-napján városokban és falvakban, üzemekben és iskolákban, sőt az óvodákban is bensőséges ünnepeken emlékeznek meg a fiatalok az édesanyákról. a legkisebbek maguk készítette ajándékokkal, s néhány szál virággal, az idősebbek maradandó értékű emléktárgyakkal, virágcsokrokkal kedveskednek a mamáknak - sokhelyütt ünnepi műsorokat is „mellékelnek”, az anyáknapjai köszöntőhöz.

a csepel vas- és fémművekben, a láng gyárban, a ganz-mávgárban, s a többi nagyobb-kisebb budapesti üzemben az ünneplés előtt virágcsokrokkal keresik fel az ifj munkások a gépek, iróasztalok mellett dolgozó anyákat. a lisznyay utcai, a vág utcai, a hernád utcai általános iskolák uttörő csapatai szakköri foglalkozásokon készítették el az édesanyáknak szánt színes rajzokat és egyéb ajándékokat.

sok kedves ünnepséget, megemlékezést rendeznek a vidéki gyerekek is. nógrád megyében az óvodákban és az iskolákban több mint 30.000 kisdíák köszönti majd vasárnap az édesanyákat. a salgótarjáni acélárugyár, a bányagépgyár és az üvegyár fiataljai azt tervezik, hogy az ünnep „előestéjén”, a munkapadok mellett adják át a szeretet virágait a dolgozó anyáknak. veszprém megyében a kislányok nagy gondal készített kézimunkákkal lepik meg az édesanyákat, a csopaki termelőszövetkezet kisz-fiataljai pedig a község szomszédságában levő erdőben ünnepi majális is rendeznek tiszteletükre. szombathelyen az irodalmi színpad ifjú művészei és az ifjuság háza művészeti csoportjainak tagjai állítottak össze színvonalas műsort anyák-napjára. somogyban a kisz alapszervezetek bensőséges teaesteket, összejöveteleket tartanak; kaposvárott csaknem ötezer díszes emléklapot küldenek a szülőknak.

sok kedves meglepetés, nagy szeretettel készített ajándék vár az édesanyákra szolnok megyében is. a megye virágboltjaiban egyébként máris olyan nagy a forgalom, mint az erzsébet, mária és katalin-napokon együttvéve. szabolcs megye városaiban és falvaiban iskolai emlékünnepeket tartanak anyák-napja alkalmából, a kisz-szervezetek ünnepi taggyűléseken emlékeznek meg május 6-áról; a nyiregyházi kórházban pedig virággal, ünnepi köszöntéssel kedveskednek az „ujdonsült”, édesanyáknak, a kismamáknak. /mti/

16,00

16.10

- 29 -

bb 47. a tavalyinál mintegy 6000 vagonnal több élelmiszer tartósítására készül fel a konzervipar. - befejezés előtt a gyárak karbantartása és felújítása - az idén megkezdődik a munka a békéscsábai új konzervgyárban

i tó/n szb ki

1962. május 4.

nemsokára kezdődik a konzervgyártási idény és ennek megfelelően befejezéshez közelednek a karbantartási és felújítási munkák a konzervgyárakban. bár az időjárás befolyásolja a konzervipar munkáját, arra törekszenek, hogy a lehetőségekhez képest kielégítsék a gyorsan növekvő igényeket. terv szerint a tavalyinál mintegy 6000 vagonnal több élelmiszer tartósítására készülnek fel.

a gyárak korszerűsítésére, felújítására, új feldolgozó gépek üzembe állítására, üzemszerek és raktárak építésére az idén mintegy 160 millió forintot költenek. a szegedi és a nagyatádi konzervgyárban új üzemszerek, a hatvani és a dunakeszi gyárban pedig új raktár épül. az új raktárak enyhítik, de nem oldják meg a konzervipar súlyos raktározási gondjait. némi segítséget jelent, hogy az idén meggyorsítják a készáru kiszállítását az üzemekből. módosítják a korábban kialakult szállítási határidőket. a gépesítésre költendő mintegy 60 millió forintból többek között újabb borsócséplő gépeket, baktisztítókat és szeletelőket, valamint meggyagózókat vásárolnak. a hatvani konzervgyárban az eddiginél jobb technológiával, termelékenyebben dolgozó lecsógyártó gépsort helyeznek üzembe.

nagy anyagi és fizikai megterhelést jelent a konzervgyárakban az üzemeken belüli anyagmozgatás, a szállítás korszerűsítésére, elsősorban a konzerviparban, a kecskeméti konzervgyárban az idén megkezdik a gazdaságos, úgynevezett rakodólapos szállítás bevezetését. 10-15 elektromos meghajtású emelő villás targoncát és többszáz szabvány méretű rakodólapot szereznek be. a dunakeszi konzervgyárban különleges szállítószalagot helyeznek üzembe a munka könnyítésére.

az idén, a tavalyihoz képest kedvezőbb a konzervipar helyzete, mert már a zöldborsó érés idejére megkezdődik a termelés a békéscsábai új konzervgyárban, ahol már az idén mintegy 1000 vagon élelmiszert tartósítanak. /mti/

3--

- 30 -

16,06

16,06

ada

bb 48. jó útemben haladnak a tavaszi munkák, de gyorsítani kell a tempót a kukoricavetésnél és a burgonyaültetésnél - tanácskozik az időszerű mezőgazdasági munkákról a földművelésügyi minisztériumban

bb t cs/jólm ká

1962. március 4.

a megyei és a járási tanácsok mezőgazdasági osztályvezetői pénteken a földművelésügyi minisztériumban találkoztak a minisztérium vezető szakembereivel, hogy megtárgyalják a tavaszi mezőgazdasági munkák helyzetét. hont jános, a földművelésügyi miniszter első helyettese nyitotta meg a tanácskozást, majd keserői jános miniszterhelyettes adott tájékoztatást a növénytermesztés és az állattenyésztés helyzetéről, s egyben vázolta a legsürgősebb feladatokat. elmondotta többek között, hogy a kedvezőtlen tavaszi időjárás ellenére a mezőgazdasági üzemek általában jó munkát végeztek, s az április eleji egyhónapos elmaradást 7-10 napra csökkentették. az őszi gabonák fejtrágyázási előirányzatát csaknem 100 százalékra teljesítették, de vannak megyék, ahol 120-140 százaléknál tartanak. az intenzív buzafajták többségét kétszer szórták meg fejlődést serkentő nitrogén-műtrágyával. a borsó vetési előirányzatait 101,6, a takarmány-árpaét 75,6, a zabét 71 százalékra, a rostkenderét 72 százalékra teljesítették. a napraforgó-termesztésre szánt területek 69 százalékát vetették be, a cukorrépa-vetés országsszerte befejezéshez közeledik. a burgonya-termő területnek viszont csak 56 százalékát ültették be eddig, s elmaradás mutatkozik az évelő takarmányfélék, valamint a kukorica vetésnél. gyorsítani kell a vegyszeres gyomirtás ütemét is.

a miniszterhelyettes tanulságként hangsúlyozta, hogy a tavaszi vetési munkákkal azok a gazdaságok haladtak jól, amelyek az őszi mélyszántást időben elvégezték. sokat segített a rendkívül nehéz helyzeten a vetőmag- és a műtrágya-igénylések gyors kielégítése. jellemző például, hogy az igényelt vetőmag-mennyiségeket még a vetés megkezdése előtt kiszállították, továbbá hogy a növényvédő szerekből csaknem kétszerannyit kaptak a termelőüzemek, mint az előző év hasonló időszakában.

az állatállomány átteleltetését nehezítette a multévi aszály, valamint a megelőző éveknél nagyobb állománylétszám. a márciusi állatszámolás szerint a szarvasmarha-állomány 8,5, a sertésállomány 26,8 százalékkal haladta túl az előirányzatot. ugyanakkor abraktakarmányból 12, szálaltakarmányból 17 és lédus takarmányból 13 százalék hiány mutatkozott már a teleltetés kezdeti szakaszában.

/folyt.köv./
17.00

- 31 -

bb 48: /jó ütemben haladnak...1.folyt./-lm

a tél, illetve a koratavas folyamán - a takarmánygazdálkodási bizottságok javaslata alapján 35.700 vagon import abraktakarmányt, további 8000 vagon répaszeletet, 1.500 vagon sörtörkölyt és 600 vagon cukorgyári melaszt osztottak szét a rászoruló mezőgazdasági üzemek, főleg a termelőszövetkezetek között. elsősorban ennek köszönhető, hogy az első negyedévi sertés-, vágómarha-, baromfi- és tejfelvásárlási előirányzatokat országosan teljesítették.

a miniszterhelyettes foglalkozott a legutóbbi napokban bekövetkezett fagykárokkal is. elmondotta, hogy a szántóföldi növények közül elsősorban a lucernásokat érte kár. ajánlatos, hogy a lucerna- és vöröshere- táblák termését minél előbb kaszálják le, így - kedvező idő esetén - jó második termésre számíthatnak a gazdaságok. gondoskodni kell az elfagyott palánták és a bab ujjraültetéséről.

a soronkövetkező feladatok között hangsúlyozta, hogy a torlódó munkák miatt nagy gonddal kell megszervezni a gépi munkákat. ugyancsak fontos a munkák sorrendjének megállapítása. a gazdaságok már most készüljenek fel a lekerülő keveréktakarmányok talajának gyors bevetésére. a másodvetésre javasolt növényekből elegendő vetőmag áll rendelkezésre. a pillangós takarmányokból a z első termés előreláthatólag gyenge lesz, különösen fontos tehát, hogy minél több szénát állványokon szárítsanak, s így minőséggel pótolják a mennyiségi veszteséget.

a tájékoztató előadás után királyi ernő földművelésügyi miniszterhelyettes értékelte a megyei és a járási mezőgazdasági osztályok munkáját, felhívta a vidéki szakemberek figyelmét a legfontosabb időszerű feladatokra. az előadásokat élénk vita követte./mti/

..-

bb 51. .togo köztársaság elnökének távirata dobi istvánhoz

te-lm sr

1962. május 4.

sylvanus olympio togo köztársaság elnöke táviratot küldött dobi istvánnak, az elnöki tanács elnökének, amelyben köszönetét fejezte ki a togo függetlenné válásának évfordulója alkalmából küldött jókívánságokért./mti/

..-

17.10

- 32 -

a szerkesztőségnek figyelmébe!

bb 42.sz. hírünket /sándor józsef, az mszmp központi bizottsága párt és tömegszervezeti...../

v i s s z a v o n j u k !

/mti/

bb 50. fogadás a kínai nagykövetségen

te szb sr

1962. május 4.

csei ce-min, a kínai népköztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövete pénteken fogadást adott a magyar-kínai barátsági és együttműködési szerződés aláírásának 3. évfordulója alkalmából.

a fogadáson megjelent kiss károly az mszmp politikai bizottságának tagja, az elnöki tanács titkára, vass istvánné, az országgyűlés alelnöke, hollai imre, az mszmp központi bizottsága külügyi osztályának vezetője, péter jános külügyminiszter, csergő jános kohó- és gépipari miniszter, karádi gyula, a külkereskedelmi miniszter első helyettese, szakasits árpád, a muosz elnöke, harmati sándor, a hazafias népfront országos tanácsának titkára, dr. molnár erik, a magyar-kínai baráti társaság elnöke, valamint társadalmi, gazdasági és kulturális életünk számos más vezető személyisége.

a meleg baráti légkörben lezajlott fogadáson csei ce-mint nagykövet és kiss károly pohárköszönőben méltatta a három évvel ezelőtt megkötött barátsági és együttműködési szerződés jelentőségét.

x x x

dr. molnár erik a magyar-kínai baráti társaság elnöke az évforduló alkalmából táviratban üdvözölte csü vu-t, a kínai-magyar baráti társaság elnökét. /mti/

..-

17.30

- 33 -

bb 49. a déli féltekén is kiépítik a meteorológiai megfigyelő-hálózat centrumait - korszerűsítik az adatszolgáltatást: képtávíron továbbítják az elektronikus számítógépeken „kiszámított”, időjárás helyzet térképeit és a műholdas mérések adatait

i cs/j-lm ká

1962. május 4.

a meteorológiai világszervezet szinoptikai meteorológiai bizottságának washingtonban megrendezett harmadik ülészakáról hazaérkezett magyar küldöttség vezetője dr. dési frigyos egyetemi tanár, a magyar távirati iroda munkatársának adott tájékoztatást az ülészak programjáról, az elfogadott határozatokról. elmondotta, hogy a küldöttek három munkabizottságban tárgyalták meg a programozási módszertani egységesítésére, az adatszolgáltatás technikai módjára, illetve a közlési módok korszerűsítésére tett javaslatokat. teljes egyetértésben szavaztak többek között a számszerű időjárás-előrejelzés általános bevezetésére. a nagyobb és technikailag fejlettebb országokban már elektronikus számítógépek segítségével „számítják ki”, a föld egyes térségeiben várható légnyomási, hőmérsékleti változásokat és a csapadékot. s egyezményes formulák, számcsoporthoz alkalmazásával mindenütt egyformán értelmezhető időjárás térképeket készítenek. a „kiszámított”, időjárás helyzetekről készített térképeket képtávíró segítségével a kisebb technikai felkészültségű országok is megszerezhetik.

a magyar meteorológiai intézet a legközelebbi elektronikus számító központ, az nszk-beli offenbach meteorológiai központ térképeit veszi fel képtávíron, újabb gépek beállításával azonban valószínűleg még az idén - mód nyílik a moszkvai adások vételére is. így meteorológusaink nem csupán az atlanti óceán és az északi jegestenger, nyugat-európa, hanem közép-, dél- és kelet-európa, valamint a középkelet meteorológiai adatait is rendszeresen felhasználhatják az ország sajátos meteorológiai helyzetének felmérésénél és a várható időjárás előrejelzésénél.

az ülészak résztvevőinek bemutatották a tayros-4 meteorológiai mesterséges hold által hosszabb idő óta készített televíziós felvételeket, az összegyűjtött adatokat, amelyek segítségével nyomon követhetik az egyes ciklonok, tornádók kialakulását, vonulását. a bizottság megállapította: a műholdas mérések napi prognosztika gyakorlatában igen jól felhasználhatják. elsősorban a h. irközlő hálózat bővítésére és korszerűsítésére van szükség ahhoz, hogy a gyűjtött meteorológiai adatokat a világ valamennyi országa gyorsan megkaphassa.

/folyt.köv./

17,33

18.30

- 34 -

bb 49. /a déli féltekén...folyt./-lm

Lényeges továbblépést jelent az időjárás-kutatás, első-sorban pedig az előrejelzés fejlődésében, hogy az északi féltekén meglévő öt adatgyűjtő és közvetítő központon kívül a közeljövőben a déli féltekén - bangkokban, nairobi-ban és rio de janeiroban - új megfigyelő centrumokat szerveznek, amelyek munkája a repülést és a hajózást közvetlenül, az időjárás kutatást pedig közvetve segíti./mti/

..-

bb 57. a lotto jutalom-sorsolás főnyereményei

i ki/ki-lm

1962. május 4.

a lotto pénteki tárgynyemény húzásán a 16. játékhet szelvényeire 721 értékes tárgynyeményt - köztük nyolc főnyereményt - sorsoltak ki. a főnyereményeket a következő szelvények nyerték:

kétszobás öröklakás a flórián téri Lottóházban: 4 301.581, 5 493.229, 7 883.079

egyszobás öröklakás a flórián téri Lottóházban: 6 131.229

teljesen berendezett öröklakás a 11. kerületi lotto lakótelepen: 7 351.140

kétszobás családi ház, vagy - pesti nyertesnek szoba-nyertes öröklakás a flórián téri Lottóházban: 7 297.768

moszkvics személygépkocsi: 5 233.601

warszáwa személygépkocsi: 6 040.383 /mti/

..-

bb 58. kádár jános fogadta az új brazil követet

gg-lm sr

1962. május 4.

kádár jános, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, pénteken bemutatkozó látogatáson fogadta manuel antonio pimentel brandao-t, a braziliai egyesült államok új magyarországi rendkívüli követét és meghatalmazott miniszterét./mti/

..-

17,35

18.30

- 35 -

bb 52. Julianna holland királynő távirata dobi istvánhoz

te szb sr

1962. május 4.

Julianna holland királynő táviratban köszönte meg dobi istvánnak, az elnöki tanács elnökének hollandia nemzeti ünnepe alkalmából küldött üdvözlését. /mti/

--

bb 53. a Japán császár távirat dobi istvánhoz

te szb sr

1962. május 4.

hirohito japán császár táviratban mondott köszönetet dobi istvánnak, az elnöki tanács elnökének japán nemzeti ünnepe alkalmából küldött jókívánságaiért. /mti/

--

bb 54. fővárosi, megyei és megyei jogú városi tanácsok elnökeinek értekezlete a parlamentben

k zs/sze szb sr

1962. május 4.

a minisztertanács pénteken a parlamentben értekezletre hívta össze a fővárosi, a megyei és a megyei jogú városi tanácsok végrehajtó bizottságainak elnökeit. az értekezleten kállai gyula, a politikai bizottság tagja, a minisztertanács elnökhelyettese időszzerű kérdésekről tájékoztatta a résztvevőket, majd dr. dallos ferenc, a minisztertanács titkársága tanácsszervek osztályának vezetője a tanácsok előtt álló időszzerű feladatokat ismertette. a beszámolókat vita követte. a vitában felszótalt losonczy pál földművelésügyi miniszter is. /mti/

--

bb 56. írók, színházi emberek vitája a magyar sajtó házában

t v/gk szb sr

1962. május 4.

pénteken a magyar sajtó házában írók, színházigazgatók, dramaturgok találkoztak, hogy az új magyar dráma fejlődésének kérdéseiről beszéljessenek. az anketon moharos józsef, a fővárosi tanács népművelési osztályának vezetője mondott bevezetőt, majd mestersházi lajos író, a magyar írók szövetsége drámai szekciójának vezetője tartott vitaindító előadást.

a tanácskozáson számos író, színházigazgató szólalt fel. /mti/

--

17,40

18,30

36 /kk

- 36 -

bb 60. az országgyűlés elnöke fogadta az új osztrák követet

gg szb sr

1962. május 4.

rónai sándor, az országgyűlés elnöke pénteken bemutatkozó látogatáson fogadta dr. simon kollert, az osztrák köztársaság új magyarországi rendkívüli követét és meghatalmazott miniszterét. /mti/

--

bb 61. kádár jános távirata a pravda szerkesztőbizottságához

gk szb sr

1962. május 4.

a szovjetunió kommunista pártja központi bizottságának lapja a pravda szerkesztő bizottságának,

m o s z k v a

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága nevében szívből üdvözlöm testvérpártunknak, a szovjetunió kommunista pártjának nagy forradalmi multu lapját, a pravdát, megjelenésének 50. évfordulója alkalmából.

a lenini pravda elévülhetetlen érdemeket szerzett a munkásosztály forradalmi, marxista-leninista pártjának létrejöttében, együtt vitta meg a forradalmi harcot a párttal a nagy októberi szocialista forradalom győzelméért, a szocialista társadalom megteremtéséért és ma a kommunista társadalom felépítésére lelkesít.

a pravda félévszázados munkájával nemcsak a szovjetunió népeinek, hanem a világ valamennyi dolgozójának harcát segítette.

ma fényesóróként világítja meg az emberiség boldogabb jövőjéhez vezető utat, híven képviseli a szovjetunió kommunista pártjának politikáját és hangja eljut a világ minden pontjára, minden sora visszhangra talál, mert a lenini pravda a legkövetkezetesebben sikra száll a békés egymás mellett élés politikája mellett, s a tartós béke megteremtéséért vívott harc fontos fegyvere.

a lenini pravda megjelenésének 50. évfordulója alkalmából forrón üdvözljük a szovjetunió kommunista pártját, annak központi lapját és a pravda minden munkatársát. az egész haladó emberiség érdekében kifejtett forradalmi munkásságukhoz kívánunk további sok sikert.

kádár jános,
a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára.

/mti/

--

17,50

18,30

37

-- 37 -

bb 55. Czottner sándor nehézipari miniszter nyilatkozata a növényvédőszer gyártás fejlesztéséről

i szf/hné-lm .vg

1962. május 4.

mint ismeretes, a minisztertanács csütörtöki ülésén úgy határozott, hogy a második ötéves terv időszakában fejleszteni kell a növényvédőszer gyártását. az mti munkatársa megkérdezte Czottner sándor nehézipari minisztert: hogyan hajtja végre a venyipar a határozatot és a növényvédőszer-gyártás, milyen arányú növelésére számíthat a mezőgazdaság.

- a párt központi bizottságának a mezőgazdaság fejlesztésére hozott határozata kiemeli, hogy a terméshozamokat a növényvédőszer fokozott használatával is növelni kell, ezért a nehézipari tárca vegyipari ágazata a határozat megjelenése után nyomban hozzálátott, hogy felkészüljön a különböző védőszer gyártásának kibővítésére - mondotta a miniszter. a terv az, hogy a jelenleg itthon gyártott valamennyi növényvédő és rovarirtószer előállítását lényegesen fokozzuk. a dt hatóanyag-gyártás mostani 1200 tonnás kapacitását évi 1800 tonnára növeljük. fontos feladatunk a lindán elnevezésű, dusított hch rovarirtószer gyártásának fejlesztése is. jelenleg csak egyszerű hch-t készítünk, amely dohos szaga miatt egyre jobban kiszorul a használatból. a dusított hch, amelynek előállítására 200 tonnás üzemet rendezünk be, szagtalan lesz. az évi 200 tonna lindán-mennyiség 1970-ig fedezi majd a mezőgazdaság szükségletét. másik fontos feladatunk a minisztertanács határozata értelmében, hogy a jelenleg 600 tonna kapacitású simazin-atrazin gyomirtószer üzem mellett új gyártórészleget rendezünk be, évi 2000 tonna hatóanyag előállítására. az így megnövekedett mennyiség már elegendő lesz mezőgazdákunknak, sőt a baráti országoknak is tudunk majd juttatni belőle. dikonirt nevű, igen hatásos gyomirtószerünkkel most 1500 tonnát termelünk évenként. az ötéves tervben és később már 3500 tonna kell, ezért célszerű egy 3000 tonna teljesítményű új üzem építése. az ezzel megnövelt termelés itthon fel nem használt részét átadhatjuk majd a baráti országoknak. tervezzük ezenkívül, hogy a dunai vasműben termelt kén feldolgozására évi 1000 tonna teljesítményű növényvédőszer üzem építünk. ez az üzem a növények gombásodását tápláló kolloidként állítja majd elő, amelyet nálunk eddig nem gyártottak.

/folyt.köv./

18,00

- 38 -

19.10

bb 55. /Czottner...folyt./-lm

- a minisztertanács határozata értelmében az országos tervhivatal az új üzemek építéséhez az éves tervekben biztosítja a szükséges beruházási összegeket. az üzemek telepítési helyéről később történik döntés. a magunk részéről a beruházások előkészítését máris megkezdjük. elkészítjük a tervfeladatokat, majd hozzálátunk a tervezéshez, a jövő évben pedig a kivitelezéshez. sietnünk kell, mert a minisztertanács határozat köteleességünké teszi, hogy 1964-ben valamennyi új létesítményt üzembehelyezzük. hogy ez megtörténhessen, nagy erőfeszítésre lesz szükség. s ebben számítunk az üzemeket építő, berendezéseiket gyártó érn, illetve kgm vállalatokra is. a mezőgazdasági szakemberek becslése szerint jelenleg mintegy évi 5-6 milliárd forint veszteséget okoznak a mezőgazdaságnak a növényi kártevők. ezt a kárt a második ötéves terv végén és a harmadik ötéves tervben már jelentősen csökkenthetjük, ha a növényvédőszer gyártás fejlesztésére vonatkozó határozatot jól végrehajtjuk. mindent elkövetünk, hogy sikerüljön - fejezte be nyilatkozatát Czottner sándor nehézipari miniszter./mti/

--

bb 59. Henryk Gorchulski

1962. május 4.

gg-lm

a Lengyel népköztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövete a budapesti akkreditált diplomáciai testület doyenje bucsufogadást adott seishiro Ogawa japán rendkívüli követe és meghatalmazott minisztere tiszteletére.

a fogadáson résztvett mód Péter, a külügyminiszter első helyettese, valamint a külképviseletek számos vezetője./mti/

--

18,08

19.11

- 39 -

[Handwritten signature]

bb 62. a magyar Szakszervezeti küldöttség

tm-lm sr

1962. május 4.

- amely csütörtök Lajosnak, az Édosz főtitkárának vezetésével résztvevő a mongol Szakszervezetek 8. kongresszusán és a mongol dolgozók május 1-i ünnepségén - pénteken haza érkezett. /mti/

bb 63. kiállítás a Toldy Ferenc gimnáziumban

i vt/nné-lm sr

1962. május 4.

az I. kerületi Toldy Ferenc általános gimnáziumban pénteken délután kiállítás nyílt Zsámbor István rajztanár, festőművész munkáiból. A kiállításon a pedagógus képzőművész 35 alkotását - festményeket és grafikákat - mutatják be május 14-ig. Megtekinthető naponta délután 14-17 óráig. /mti/

bb 65. az Óriásbálna újra Budapesten

i fe/gk szb sr

1962. május 4.

az Óriásbálna vidéki „turnéjáról”, ismét visszatért Budapestre. május 5-7-ig Csepelen a piac-téren, 8-án és 9-én pedig Újpesten a tanácsháza mögötti téren tekinthető meg. Góliát május 10-én „hagyja el” az országot. /mti/

18,30

- 40 -

bb 64. a tsz-községek további támogatásáról tárgyalt a hazafias népfront

vid sze szb sr

1962. május 4.

pénteken ülést tartott Veszprémben a hazafias népfront megyei bizottsága, amelyen a termelészövetkezeti községek gazdasági és kulturális helyzetéről tanácskoztak. Az ülésen dr. Belák Sándor, a megyei népfront-bizottság elnökségének tagja beszámolójában hangsúlyozta, hogy a népfront sokat tesz a tsz-községek munkájának előmozdításáért. A népfront megyei bizottsága mellett nagytekintélyű önkéntesek és nyugdíjas szakemberek részvételével mezőgazdasági tanácsadó bizottságot alakítottak. A szakemberek irányításával szervezték meg megyeszerte a nagyüzemi kertészeteket és kijelölték a gyümölcs-telepítésre alkalmas helyeket. A Veszprém megyei népfront-bizottság kezdeményezésére szervezték meg két évvel ezelőtt a mezőgazdasági technikumok kihelyezett osztályait is. A tsz-községekben működő középiskolai osztályokban elsősorban a termelészövetkezetek vezetői és fiataljai sajátítják el a középiskolai tananyagot. Kővágóörs-vidéken tsz-községekben már két kihelyezett osztály is működik. Az ilyen alakult kertészeti-szőlészeti technikum osztályban 46-an tanulnak, s közülük kerülnek ki majd a Káli-medence nagyrészen gazdálkodó tsz szőlészeti üzemegységeinek irányítói. A népfront kezdeményezésére eddig már 26 nagyüzemi mezőgazdasági szakkört alakítottak a tsz-községek legnagyobb tudású gazdáiból és vezetőiből. A szakkörök táj jellegének megfelelő egyes speciális termelési ágak fellendítésére törekednek. A szakkörök egy-egy tsz-ben máris a termelés motorjaivá váltak és különösen nagy szerep vár rájuk abban, hogy a mostoha időjáráshoz megfelelő módon alkalmazkodjanak a gazdálkodásban.

A falu kulturális helyzetét, a parasztság művelődését tárgyalva hangsúlyozták az ülésen, hogy a falusi könyvtárakat olyan könyvtárlétszámmal kell ellátni, amelyek elősegítik a tsz-tagok művelődését, szakmai képzését. A megyei pártbizottság és a népfront javaslatára most felülvizsgálják a falusi könyvtárak könyvtárlétszámát és főleg olyan szakirodalmat bocsátanak a tsz-tagok rendelkezésére, amelyeket gyakorlati munkájukban is hasznosítani tudnak. A szőlővidékekre kertészeti könyveket, a megye nyugati községeibe pedig főleg állattenyésztéssel foglalkozó szakkönyveket juttatnak el.

Az ülésen résztvevő és felszólalt Veres Péter Kossuth-díjas író, a hazafias népfront országos tanácsának tagja is. /mti/

18,40

- 41 -

bb 66. varsóba utazott a fővárosi tanács küldöttsége

t v/gg-lm sr

1962. május 4.

a varsói népi tanács végrehajtó bizottságának meghívására veres józsefnek, budapest főváros tanácsa végrehajtó bizottsága elnökének vezetésével pénteken délután négytagú tanácsai küldöttség utazott a lengyel fővárosba.

a delegáció bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent kelen béla, cservenka ferencné, venéczi jános, az mszmp budapesti bizottságának titkárai, dr. pesta lászló, dr. gyalmos jános, kelemen lajos, kovács pál, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettesei fajkos aladárné, a végrehajtó bizottság titkára. ott volt a bucsuztatásnál a külügyminisztérium képviselője. megjelent: henryk grochulski a lengyel népköztársaság budapesti nagykövete. /mti/

--

bb 68. fehér lajos elvtárs látogatása törökszentmiklóson

i vid gg szb

1962. május 4.

fehér lajos, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára csáki istvánnak, a szolnok megyei pártbizottság első titkárának és fodor mihálynak, a megyei tanács vb elnökhelyettesének társaságában pénteken törökszentmiklóson tett látogatást. a mezővárosban találkozott a járási és városi pártbizottság vezetőivel, majd megtekintette a mezőgazdasági gépgyár épülő új szerelőcsarnokát, a különböző üzemszerveket és elbeszélgetett a munkásokkal. a délelőtti műszak befejezése után nagygyűlést rendeztek az üzemben, amelyen a gyár dolgozóit, valamint a város termelőszövetkezetének képviselőit fehér lajos tájékoztatta az időszerű politikai és gazdasági kérdésekről. /mti/

--

19, 18

- 42 -

bb 67. emlékünnepe a magyar sajtó házában a pravda fennállásának 50. évfordulója alkalmából

t zs/v-lm sr

1962. május 4.

a magyar sajtó házában pénteken ünnepeket tartottak a pravda megjelenésének 50. évfordulója alkalmából. az emlékesten megjelent szirmai istván, az mszmp politikai bizottságának póttagja, a központi bizottság titkára, darvasi istván, a központi bizottság agit. prop. osztályának helyettes vezetője, naményi géza, a minisztertanács tájékoztatási hivatalának vezetője, valamint a magyar sajtó számos vezető munkatársa. résztvett az ünnepeken v.i. usztyinov, a szovjetunió magyarországi nagykövete, továbbá a baráti országok budapesti nagykövetségeinek sajtóattaséi.

az emlékünnepeken szakasits árpád, a magyar újságírók országos szövetségének elnöke méltatta a lenini pravda öt évtizedes múltját, munkásságát.

- a pravda félévszázados története - mondotta - elválaszthatatlan az szkp történetétől; elválaszthatatlan lenin teremtő szellemétől, s a földkerekség országainak sokaságában küzdő kommunista és munkáspártok fejlődő, virágzó, hősi életétől. ezért azt gondolom és úgy érzem: a pravda 50. születésnapja nemcsak a szovjet emberek, a szovjet újságírók, hanem a világ minden kommunista pártjának, minden kommunista újságírójának is nagy ünnepe.

ezután szakasits árpád beszélt a lap születésének körülményeiről, az első évek munkásságáról, a forradalmi újságírók nehéz, küzdelmes harcáról, majd így folytatta:

- aki a pravda létét, szerepét, félévszázados nagyszerű tevékenységét igazi voltában méltatni akarja, nem hagyhatja azt a tényt figyelmen kívül, hogy - mint lenin mondotta a pravda a párt édes gyermeke. ezért lehetett azzá, amivé lett. a párt vére keringett benne, a párt emlőin nevelkedett, s a párt eszméi sugároztak belőle.

/folyt.köv./

19, 24

- 43 -

bb 67. /emlékünnepe...folyt./-lm

- a pravda szenvedélyes harcot folytatott a likvidátorok, a legkülönbözőbb árulók és politikai kalandorok ellen. munkásságát felbecsülhetetlen szolgálatot jelentett a párt ideológiai egységnek és tisztaságának megerősítése szempontjából, előkészítette az újabb, még súlyosabb, még döntőbb harcokat. ezekben az esztendőben alakult ki a pravda szigorúan pártos jellege, puritanizmusa és a munkásosztályhoz fűződő széttephetetlen kapcsolata.

a lap hű krónikása volt az építő terveknek, a gigászi alkotásoknak, a honvédő háborúnak, az újjáépülés csodájának...

- a lap mindig méltó volt, s ma is az, nevéhez. a pravda - magyarul: igazság - az igazságot szolgálja. most a béke, az általános, teljes és ellenőrzött leszerelésre fordítja tekintetét és elmondhatjuk: e sorsdöntő kérdésben is figyelnek rá, hallhatnak szavára, hisznek benne a világ békeszerető embereinek milliói.

- ma már ezer és ezer kommunista újságíró dolgozhat szerte a világon, - s ebben nem kis része van a pravda uttörő harcainak. ezek az újságírók ma már szívük szerint, s az igazság szellemében írhatnak. az a büszke tudat töltheti el őket, hogy napról-napra szolgálhatják népünk nagy ügyét, az egész emberiség szebb, boldogabb, békésebb és derüesebb jövődjének ügyét.

- a mai évfordulón jókívánságainkat, forró testvéri üdvözlésünket küldjük az örökifjú, 50 esztendőes pravdának - fejezte be nagy taps közben beszédét szakasits árpád.

az emlékünnepe részvevői táviratban köszöntötték a jubiláló lap szerkesztőségét;

a magyar sajtó valamennyi dolgozója nevében forró elvtársi üdvözlésünket és legjobb kívánságainkat küldjük lapjuk minden munkatársának és a szerkesztőbizottság tagjainak. a lenini pravda példaképe volt és marad a haladó magyar újságírásnak. sok sikert kívánunk további munkájukhoz, amellyel felmérhetetlen szolgálatot tesznek a kommunizmust építő szovjet népnek, a szocialista országok dolgozóinak, az egész emberiségnek, - nangoztatja többek között a távirat.

az ünnepeket katona ágnes zongoraművész, horváth ferenc érdemes művész, kovács dénes liszt-díjas hegedűművész, varga andrás vit-díjas operaénekes, takács paula kossuth-díjas érdemes művész és rados ferenc vit-díjas zongoraművész közreműködésével nagyszerű művészeti műsor zárta be./mti/

19,28

- 44 -

bb 69. optimista tragédia bemutatója kaposvárrott - a néma Levente előadása miskolcon

vid n szb sr

1962. május 4.

a kaposvári csiky gergely színház művészei pénteken este mutatták be nagy sikerrel visnyevszkij „optimista tragédia”, című három felvonásos színművét, hortobágyi magda rendezésében.

a miskolci nemzeti színház ugyancsak pénteken este léner péter rendezésében adta elő heltai jeno „a néma Levente”, című színművét. az előadás főbb szerepeit lengyel jános, balogh emese, loránd nanna, ruttkai ottó és varga gyula alakították. /mti/

bb 70. időjárásjelentés

gg szb

1962. május 4.

a meteorológiai intézet jelenti május 4-én, pénteken 19 órakor: többfelé eső, zivatar

várható időjárás szombat estig: felhőátvonulások, többfelé eső, zivatar. mérsékelt délnyugati, nyugati, a zivatarok idején megélénkülő és északnyugatra forduló szél.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 15-19 fok között. /mti/

bb 72. nyugatnémet idegenforgalmi és légügyi szakemberek érkeztek magyarországra

1 tz/gk szb vg

1962. május 4.

pénteken este az ibusz és a malév meghívására 16 nyugatnémet idegenforgalmi és légügyi szakember érkezett budapestre. a vendégek keddig maradnak hazánkban. közben megtekintik a főváros és a balaton idegenforgalmi nevezetességeit és megbeszéléseket folytatnak a magyar idegenforgalmi és légügyi szakemberekkel. /mti/

19,30

- 45 -

bb 71. kalocsán tartotta ülését a hazafias népfront bács megyei elnöksége

vid sze-lm

1962. május 4.

a hazafias népfront bács megyei elnöksége pénteken kalocsán ülést tartott. a tanácskozáson résztvettek a kalocsai járási és városi párt- és tanácsvezetők. dr. hollósi károly, a népfront megyei elnökségének tagja a járás területén végzett községfejlesztési munkáról számolt be. a többi között elmondotta, hogy gombüzem és szikvizgyár épült. bővítették a kórházat, ezer személyes szabadtéri színpadot, új utakat, járdákat, parkokat létesítettek. az építkezéseket a város lakói jelenős társadalmi munkával segítették. a városi vízmű építkezéséhez eddig több mint 1900-an ajánlották fel segítségüket, 1965 helyett már 1963-ban befejeződhet a kalocsa egész területét jó ivóvízzel ellátó csatorna építése.

a beszámolót vita követte, melynek nyomán több határozatot, illetve javaslatot fogadott el a megyei népfront-elnökség. jónak látnák például, ha a kalocsai járás példájára ezentúl megyeszerte kisgyűléseken vitatnák meg a lakossággal együtt a soron következő községfejlesztési feladatokat. több javaslat és határozat jóváhagyása után az elnökség a községfejlesztésben elért jó szervező munkáért jegyzőkönyvi dicséretben részesítette a népfront kalocsai járási és városi elnökségét, valamint a géderlaki népfrontbizottságot. határozat született arra is, hogy a legeredményesebben dolgozó társadalmi munkások kitüntetésére kiváló társadalmi munkásjelvényt alapítanak. /mti/

--

bb 73. film a dcm építkezéséről

gg szb

1962. május 4.

a dunai cement és mészmű építéséről szóló dokumentumfilm első részét mutatták be pénteken az építésügyi minisztériumban. a film követi a nagyarányú építkezést az első kapavágástól az első üzemegegység befejezéséig. a bemutatón résztvettek az építkezést segítő kiszervezők képviselői is. az építkezéssel folyamatosan készül a film második része. /mti/

--

20,26
21,00

- 46 -

bb 74. fogadás a szovjet nagykövetségen a pravda megjelenésének 50. évfordulója alkalmából

t zs/gg szb -cz

1962. május 4.

a szovjetunió budapesti nagykövetségének sajtóattaséja, és a pravda budapesti tudósítója pénteken este fogadást adott a pravda megjelenésének 50. évfordulója alkalmából. a fogadáson megjelent szirmai istván, az mszmp politikai bizottságának póttagja, a központi bizottság titkára, darvasi istván, az mszmp központi bizottságának osztályvezető helyettese, puja frigyos külügyminiszterhelyettes, szakasits árpád, a magyar újságírók országos szövetségének elnöke és naményi géza, a minisztertanács tájékoztatási hivatalának vezetője. ott volt a fogadáson a magyar sajtó, rádió és televízió számos vezetője és munkatársa.

a fogadáson részt vett v.i. usztyinov, a szovjetunió budapesti nagykövete, s ott voltak a budapesti diplomáciai képviselők sajtóattaséi, valamint a budapesten akkreditált külföldi sajtótudósítók.

a fogadás szívélyes baráti légkörben zajlott le. /mti/

--

bb 75. nagyszerű est a hazafias népfront 1. kerületi bizottságának klubjában

gg-lm ká

1962. május 4.

pénteken este a hazafias népfront 1. kerületi bizottságának klubjában keresztessy mária, a józsef attila színház művésznője nagyszerű esten petőfi és józsef attila verseit adta elő somlyó zoltán megzenésítésében. zongorán kísért huszka mária. /mti/

--

- vége -

21,10

- 47 -

PK

M.T.H.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 6-7. Telefon: 160 430, 259 890
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti be lföldi hírek

1962. május 5.

bb 1. eddig 210 vagon külföldi áru érkezett a budapesti ipari vásárra

s ö sz-hbj/sze szb vg

1962. május 5.

a vásárváros egyik legfrissebb eseménye: megjelentek a fővárosi villamosvasut pályaépítői, a nagy szerelőkocsik és villamosvágányt fektettek a parkban. a pályát ideiglenes célokra építették, a vágányon az új típusú uv csuklós villamos „érkezik”, majd a vásár területére. ezután a mintegy 330 méteres pályát felszedik. ott lesz a vásáron a csuklós család többi tagja, a troli és a busz is.

a vásárváros minden részén ácsolnak, építkeznek, most már minden pavilonban dekorálnak. újszerűen alakítják ki a nehézipari minisztérium csarnokát: a bejáratnál a tárca iparágainak fejlődéséről adnak hírt tablókön és óriásfotókön, középpont több kutatóintézet ismerteti munkáját, tovább körbe különböző termékek sorakoznak. a nim-pavilon - amely tavaly a vásár szenzációja volt, - idén is szép színpontnak ígérkezik, mert harminc óriáslámpa ontja estéenként fényét és világítja meg az áttetsző műanyagkupolát.

bár minden pavilonban dolgoznak, ezekben a napokban azonban mégiscsak a szállítókra hárul a legtöbb munka. a fősped-nek mintegy 8-10 szállítóbrigádja egy nagy daru és két villástargonca segítségével emeli le a nagy tehergépkocsikról az óriás-ládákat. a masped-nek is akad dolga bőven. tájékoztatója szerint eddig már körülbelül 210 vagon áru érkezett meg külföldről. rendkívül népszerű gépek és berendezések is érkeznek. a szovjetunióból például egy husz-tonnás bagger, amelyet süllyesztett teherautókon szállítottak a budapesti ipari vásár területére. a japánok is küldtek egy olyan ládát, amely tíz tonna súlyt nyomott. várnak a német demokratikus köztársaságból egy 28 tonnás baggert, amelynek szállítása különleges intézkedéseket követel.

/folyt.köv./

Ré